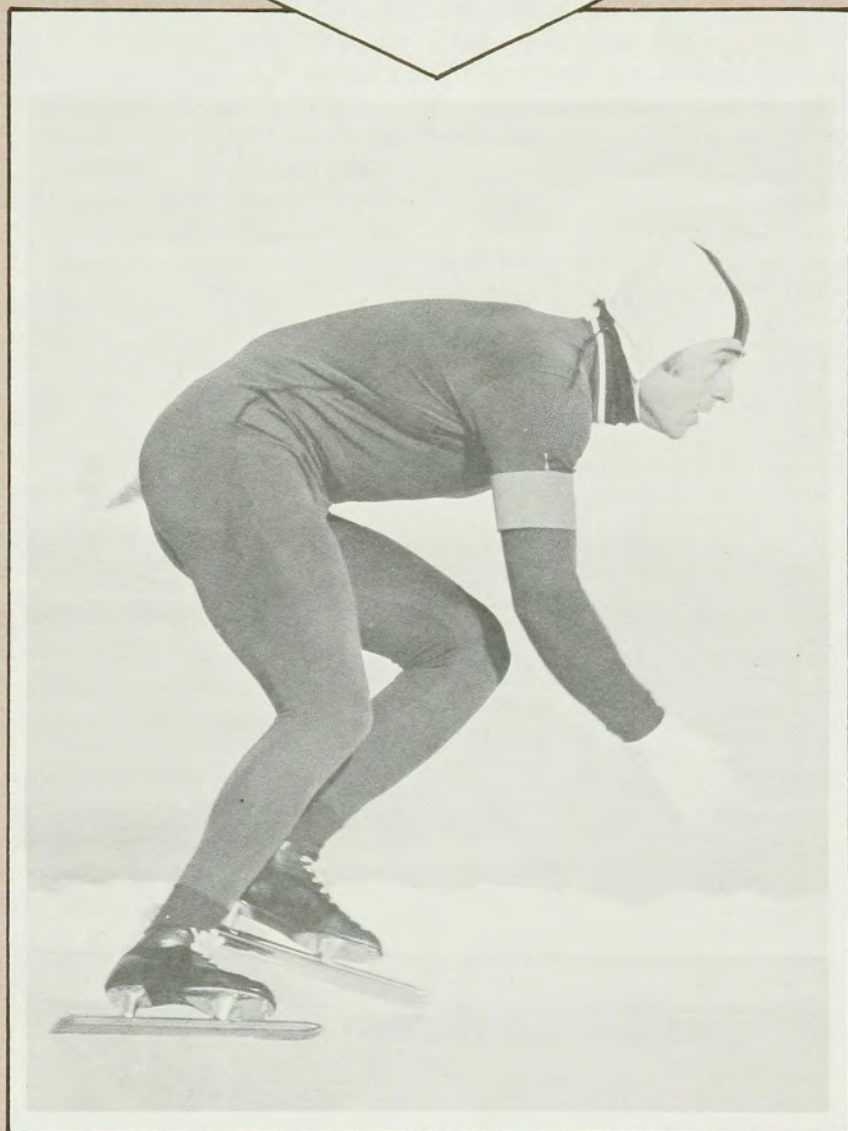

ЮНАК

лютий ♦ february

1980

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ ПЕРЕДПЛАТНИКАМ "ЮНАКА"

ГПБулава, шукаючи способів покращання методи збирання передплат, зобов'язала КП Старшини через пл. осередки допомогти пл. видавництву збирати передплати гуртово й надсилати їх напочатку березня до Адміністрації. Пресові референти у пл. осередках виготовляють списки своїх членів з їх адресами й, згідно з зібраними передплатами, висилає їх до Адміністрації. На основі цих списків Адміністрація висилає журнали. Тому просимо Вас перевірити в станицях списки й вплачувати передплати **тільки до станиць**. Нашим обов'язком повинно бути, щоб **кожний** подбав про **своєчасну** вплату. Тим улегшимо працю пресовим

референтам у станицях, піднесемо рівень нашої пл. готовости й дамо змогу пл. видавництву існувати.

Передплатники, які не є членами пл. станиць, пересилають передплати кожного року **не пізніше 15 березня** безпосередньо до видавництва.

Пл. видавництво вдячне за щедрі датки на пресфонд і просить не забувати про них у майбутньому. Від кожного з нас залежить доля пл. преси, її існування і ріст. Хай же кожний причиниться до росту журналів, бо це наше спільне добро.

Адміністрація

УВАГА! УВАГА!

Усіх тих, що надсилають до "Юнака", "Готуйсь" і "Пл. Шлях" будьякі інформації та світлини чи дописи, дуже просимо подати повне ім'я та прізвище особи, що до неї стосується дана інформація, курінну приналежність, місце замешкання, дату, коли дана подія заіснувала тощо. Світлини просимо завжди підписати на звороті чи іншим способом зазначити до кого і чого вона відноситься.

Посилаючи світлини для поміщення, вибирайте чорно-білі та ті з кольорових, які мають чіткі контрасти.
Редакція

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть дарункову передплату

для зразкових, але незаможних юнаків та юначок, особливо з європейських та південно-американських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

- дає **ПОЗИКИ**
та
- **приймає ОЩАДНОСТІ.**
- Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.
- **Урядові години:**
вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

**Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!**

Від 1 січня 1979 р. річна передплата "Юнака" коштує: США і Канада — \$10.00; Австралія — рівновартість 10.00 амер. дол.; Австрія — 100 шилінгів; Аргентина — 10.00 пезів; Німеччина — 15.00 нім. марок; Франція — 15.00 франц. франків; Італія — 2,000 лірів. Велика Британія — 2.00 фунти
Ціна одного числа \$1.00.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada Tel.: (416) 769-7855

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ YUNAK MAGAZINE 2150 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Avenue, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

SECOND CLASS REGISTRATION NUMBER 2185

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ЗМІСТ:

- 2 Гутірка з Юними Друзями:
Чи діти мають обов'язки супроти батьків? Подруга Гребля
- 3 "Зелений друг" Лесі України **
Пломінний день О. Теліга
Сніжинка М. Ситник
- 4 Кунта і Волтер О. Кузьмович
- 8 Молоде перо — Спеціальний спогад П. С.
- 9 Успіхи наших подруг — Леся Гурська
репрезентантка "Юнака" обрана кралею української преси О. Кузьмович
- 10 Крайова Пластова Старшина у США проголосила
Пластову олімпіяду КПС США
Дещо про зимові олімпіяди
- 11 Лейк Плейсід — місце Зимової Олімпіяди **
- 12 Бурлацькі табори **
- 14 Мистецтво: Виставка українських мистців
неконформістів у Мюнхені Н. Саяк, О. Микитчак
- 15 А що ви на те? Юначки про "Юнака" **
- 16 Для філателістів: Австрійська пошта й
СУФА відзначить Марію Тересу Б. Ямінський
- 17 З природи: Снігурі В. Гжицький
- 18 Пластункам на вушко:
Як хоронитися перед холодом? Подруга Оля
- 19 Молоде перо: Мій приятель П. Верига
- 20 Словogra А. В-к
- 21 Для розваги П. Верига
Датки на дарункові передплати, Оголошення
- 23 — 25 Хроніка
- 26 — 27 Урядові оголошення
- 28 Список датів на пресфонд і Замість квітів на могили

● Ілюстратори цього числа: маестро Іван Бельський,
пл. сен. Дарія Даревич, Ніна Мудрик-Мриц, пл. сен.
Богдан Певний

● На обкладинці: "Ковзар" (фото)

Редагує колегія
Головний редактор:
пл. сен. Ольга Кузьмович

Члени редакційної колегії:
пл. юн. Роман Ващук
пл. юн. Андрій Винницький
пл. сен. Тоня Горохович
ст. пл. Олесь Кузишин
пл. юн. гетьман. сноб Всеволод Онишневич
пл. сен. Олександра Юзенів
пл. сен. Люба Крупа
пл. сен. Петро Содоль

● Усі редакційні матеріали слід слати
на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти
мову, як теж скорочувати й виправляти
одержані матеріали згідно з пластовою
термінологією, пластовими виховними
напрямами та вимогами
юнацького віку читачів.

ЮНАК

ЛЮТИЙ 1980 Ч. 2 (197) РІК XVIII

Інтернаціональне стандартно-серійне число,

0044-1384

ЧИ ДІТИ МАЮТЬ ОBOB'ЯЗКИ СУПРОТИ БАТЬКІВ?..

Ставлення твоє до матері і батька — перша школа честі, гідності.

(В. Сухомлинський)

Дорогі Подружки і Друзі!

У великій кількості наших дотеперішніх гутірок (ми розважали на теми актуальні в житті юнацтва, потрібні в праці гуртків, куренів, для самовиховання), але тільки посередньо заторками ми переважливу тему — взаємин стасих і дітей.

Не відомо тільки наскільки Ви користали з цих гутірок на сходах чи в приватному житті. Наші дотеперішні постійні заохочення до відгуків на ці гутірки не мали значніших успіхів. Тільки на наш заклик СОС про матеріальну допомогу для "Юнака" був успішний відклик. Але "Юнак" потребує Вашої співпраці не тільки тут. Проблема фінансів хоч і важлива, але їй не було б, коли б в гуртках і куренях виховна праця була на відповідному рівні, бо кожний почувався б до обов'язку своєчасно надіслати передплату.

В Міжнародному Році Дитини у нашій пресі було більше, ніж звичайно, розмов і матеріалів про дітей. Були й відповідні акції, імпрези. Проте ж пошвавлення зацікавлень дитиною в одному році не може принести поважніших успіхів у ділянці виховання. У найбільшій мірі виховання пов'язане з батьками, з домом, тому й наші гутірки тепер ми зосередимо над темою співжиття дітей з батьками.

Чи воля і слово батьків повинні правити життям дитини?

Це нормально, що батьки хочуть бачити у своїх нащадках самих себе, при тому прагнуть, щоб нащадки були ще досконалішими, з кращими прикметами характеру, ніж вони самі. У випадку пластунів батьки хочуть бачити своїх дітей релігійними, національно виробленими, щоб жили вони за законами Пласту. Досвід багатьох віків показує, що коли діти зв'язані з батьками, коли плекають їхні ідеали, підкоряються волі батьків, з них виростають щасливі, позитивні люди. Бо послух батькам приносить дітям вартості: почуття безпеки, свідомість приналежності до свого народу, бачучи з боку батьків любов, витрива-

лість і посвяту для дітей, діти вчать того самого від них, вони виростають з цими всіма вартостями. Зокрема у своїх матерів діти мають змогу бачити ці всі добрі прикмети.

Мати громадянка, своєю відданістю дітям, нетерпимістю до зла повинна бути моральним, духовим володарем над дітьми. Батько допомагає матері керувати думками, почуттями, бажаннями й пориваннями дітей. Він забезпечує родину не тільки матеріально, але й жертовною працею для родини розвиває себе, морально удосконалює себе в дітях, дбаючи про їх добро.

У виховній літературі панує загальна думка, що любов і повага до старших тим сильніша, чим глибше діти перейняті словом і волею старших. Василь Сухомлинський подає десять порад для дітей і молоді, як цю любов і повагу до старших плекати.

Десять порад дітям.

Не байдикуй тоді, коли всі працюють. Це самолюбно з твого боку.

Говори про старість і старших людей з повагою. Ніколи не смійся з старих.

Не сперечайся за погляди з шанованими дорослими людьми. Говори про це спокійно, проси вияснення, коли з чимсь не погоджуєшся.

Не вимагай нічого від батьків. Діти не можуть ставити вимог до батьків.

Не користай з того, що дає тобі мама, відмовивши собі. Це отрута для твоєї душі, стаєш егоїстом.

Не роби нічого такого, що не подобається батькам, ні в їх присутності ні в таємниці від них.

Не залишай старшу рідну людину самотньою, особливо маму. Старші вже не мають з життя іншої радості, як тільки твоя увага до них.

Не вибрався в дорогу, не маючи дозволу й порад старших.

Не сідай до столу перший, не запросивши старших. Перебування за столом не тільки їжа, але цікаве духове спілкування людей.

Не можна сидіти тоді, коли біля тебе старша людина, зокрема жінка. Ти перший/-ша повинен/-на привітати її й запросити сісти.

Знаю, що багато читачів не погоджуються з цими думками. Напишіть — чому?

Скоб!

Подруга Гребля

“ЗЕЛЕНИЙ ДРУГ” ЛЕСІ УКРАЇНКИ

В Україні є безліч престарих дерев — свідків історичних подій, свідків розмов славетних людей, які відбувались біля них. Є дерева, що бачили подвиги Богдана Хмельницького, і такі, що бачили Тараса Шевченка і Лесю Українку.

Одне з таких дерев росте на Волині в Луцьку, напроти будинку ч. 21, на вулиці, де колись жила Леся Українка. Це дерево тепер огорожене навколо ланцюгом, а поруч нього є таблиця з написом: “Пам’ятка природи. Ясен звичайний, вік 200 років. Любиме дерево Лесі Українки. Охороняється законом”. Волинські крайознавці твердять, що під цим деревом пересиджувала молода Леся, прислуховуючись до місцевих пісень та оповідань, відтак їх записуючи. Навіть і тоді, коли небавом від’їхала з батьками в село Колодяжне, не раз знову відвідувала пізніше свого “зеленого друга” і створила під його тінню не один вірш.

Олена Теліга

ПЛОМІННИЙ ДЕНЬ

День прозорий мерехтить, мов племін.
І душа моя горить сьогодні.
Хочу жити, аж життя не зломить,
Рватись вгору, чи летить в безодню.

Хоч людей довкола так багато,
Та ніхто з них кроку не зупинить,
Якщо кинути в рухливий натовп
Найгостріше слово — Україна.

І тому росте, росте прокляття!
Всі пориви запального квітня
Неможливо в дійсність перелляти
На землі байдужо-непривітній.

Хочу крикнути в далечинь без краю,
І когось на допомогу кликати,
Бо душа моя сьогодні грає
І рушає на шляхи великі.

Хай мій клич зірветься у високість
І мов прапор в сонці, затріпоче,
Хай кружляє, мов невтомний сокіл,
І зриває рідних і охочих!

Все чекаю на гарячий подих, —
Геній людський, чи лише випадок —
Щоб застигли і покірні води
Забурлили водоспадом.

І коли закрутить непогода,
І мене підхопить мов піщину,
Хай несуть мене бурхливі води,
Від пориву, до самого чину!

СНІЖИНКА

(Текст під музику. З недрукованих творів)

Чи ти пам’ятаєш останній той вечір,
Як ми заблудились в алеях густих,
Я мовив до тебе закохані речі,
Під кленом стояла замріяна ти.
У мить ту сніжинка упала із клену,
Так ніжно на вії твої золоті,
І ти усміхнулась привітно до мене
І знову чомусь зажурилась тоді.

Приспів:

Чому ти, кохана дівчинко,
Ізнову стоїш у журбі,
Сніжинка, сніжинка, сніжинка
Упала на вії тобі.
Не треба, не треба, не треба
Сніжинки ловить на лету,
Я ж гірко ревную до тебе
Сніжинку маленьку оту.

Розтала сніжинка від подиху твого,
Цілюючи ніжно у очі тебе,
Чому ж ти для мене завжди така строга,
Скажи мені, щостя моє голубе...
Хіба ти мене на сніжинку міняєш
Хіба тобі краще сніжинку любить,
Скажи мені правду, бо серце чекає,
Бо серце так болісно в мені щемить.

Приспів:

Чому ти, кохана дівчинко...

Михайло Ситник
Львів, 1942/43

Кунта і Волтер

Від редакції: Оповідання "Кунта і Волтер" було нагороджене другою нагородою на XVII-му Літературному Конкурсі Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Такі конкурси відбуваються від 1960 року завдяки окремій фундації, яку створила відома українська громадська діячка, адвокат Маруся Бек. Кожного разу твори на конкурс мають іншу тематику. Цим разом рід і тема творів — оповідання для молоді з актуальною або історичною темою. На конкурс вплинуло 15 оповідань, з них три нагороджено, а три відзначено. Відзначено також три оповідання для дітей, які вплинули на цей конкурс.

Першу нагороду одержала Софія Наумович за оповідання п. н. "Історія одного кохання", другу одержали Ольга Кузьмович за оповідання п. н. "Кунта і Волтер" і Віра Смерека за серію оповідань "Софійський Собор".

Оповідання "Кунта і Волтер" досі не було ще ніде друковане і воно вперше пов'яється тепер на сторінках "Юнака".

**

Холодний січневий день зникав між мурами Нью-Йорку, коли хлопці збиралися їхати додому. У роздягальні біля руханкової залі було вже їх лише кількох. Вбиралися поволі, перекидаючись словами.

Влодко справді не мав чого там робити, кошиківки не грав, бо був занижкий ростом, останню годину сидів приглядаючись вправам товаришів. Але до хати не було чого спішитися. У понеділок в домівці нікого не було, вчитися не мав охоти, а зустріч з батьками зовсім не була цікава.

— Гей, Волтер, ідеш до підземки? — високий довгоногий мурін, як звичайно, немов знехотя зачепив Влодка.

Вони ходили до одної класи і не раз говорили про кошиківку, в якій Мел був одним з найкращих. Влодко у прихованих думках, яких нікому не виявляв, зазирнував Мелові його високого росту й легкості, з якою той кидав м'яч до коша. Назовні, однак, обидва були повздержливі та холодні, як водилося між хлопцями.

— Окей — тільки скінчу курити. — Влодко потягнув ще два рази цигарку, зашморгнув

замок лещатарської куртки й вони вийшли на темну вулицю.

— О мен¹⁾ то вже шоста, а я маю ще стільки зробити до дев'ятої — зжахнувся Мел, коли проходили біля годинника.

— А що ти маєш? Та ці змагання на телевізорі не будуть, здається, цікаві. "Нікси"²⁾ напевно виграють.

— А я і забув про те. Я чекаю на другу частину Рутс.³⁾

— Ти вчора бачив початок? — питав Влодка товариш.

— Ах, ця програма на телевізорі, що її так рекламують — пригадав Влодко. — Чи вона справді щось вартує? Я і не думав про неї вчора, бо ми мали "парті" у Денні.

— Знаєш, як маєш час, подивися сьогодні, вона дуже цікава. Але може лише для мене? — кинув вже на прощання Мел, збігаючи по два сходи до підземки.

**

Сиділи мовчки в кухні при вечері та, як звичайно, настрої були погані. Батьки, втомлені після довгої праці, не мали терпеливості до дітей, їх проблем, а ті не дуже то й спішилися з ними виходити перед дорослими. Найбільше готова до розмови була бабуня, яка просидівши цілий день самотою в хаті, хотіла новин і ставила десятки питань.

— А як там Галечко, вже маєш "кавалера" на забаву? — А ти, Влодзю, де так пізно вчора ходив? — Смакує, Марусечко, мій борщик? — бабуня повна енергії, тупцювала між піччю і столом, рада, що після довгого дня родина була дома.

Батько з докором підняв голову з-над тарілки, як завжди невдоволений з тещі, Галя немов не чула питання про хлопця і розповідала мамі про сукенку, яку бачила за виставою, а Влодко обсервував усіх мовчки, запитуючи себе, що спільне єднає його з тими людьми, що називаються його родиною. По правді кажучи, всі вони його денервували або нудили. Батько, що старався грати молодика, як

1) чоловіче

2) широко відома дружина кошиківни

3) драматизація у серії епізодів нинішньої А. Гейлі під цією назвою, яка описує шукання автора за початками його муринського роду.

вдягав пластовий однострій з короткими штанами, мама з постійними порівнюваннями й дорікуваннями, нібито у знайомих все краще, ніж у них, Галя зі своїми “кавалерами”, но а вже найбільше бабуса, якої кожний монолог починався словами: “колись у нас дома...”

Коби ще до кінця школи, а вже як буду в університеті, то вкінці зірву з домом, перестарілими традиціями й буду робити, що захочу! Та ж я тепер навіть не можу запросити тут товаришів! — думав з досадою. Влодко ніяк не хотів відстати від свого оточення. Тому й називав себе Волтером, говорив майже скрізь по-англійському та дуже нерадо міняв свої “джинси” й вітрівку на інший одяг.

— Ти де зник вчора після апелю? — звернувся батько, спонуканий питаннями бабуні. — Не розповідай, що “парті” у Дениса почалася вже о 2-й по полудні...

Влодко здвигнув раменами й не думав відповідати. Про що мав розповідати? Про довгі розмови, які вони вели у Денні на тему досвідів з дівчатами, чи про те, як товариші хвалилися “сесіями” маріхуани? А може про те, що Денні обіцяв на другий раз і його на таку “сесію” взяти?

Влодко замкнувся у своїй кімнаті та, як звичайно, пустив на повний голос “діско” ще й вистукуючи мелодію ногою.

— Влодзю, Влодзю — хтось із цілої сили бив у двері.

Станув на порозі віч-на-віч з бабунею, яка, як звичайно немов вибачаючись, просила: — Чи можеш трішки притишити свою музику? — Я нічого не чую, що говорять у телевізорі, а воно таке цікаве...

Влодко здивований побачив при телевізорі у вітальні батька, який ніколи навіть не підходив до нього, якщо сиділа там бабуня. Батько пробурмотів щось під носом, що “бабуня і так глуха і не чує” — але не рухався зі свого місця.

— Не вірю! Ви дивитеся на ту муринську програму? — Влодко пристанув вже з цікавості поглянути, що притягнуло всіх старших до телевізора і так вже й застиг. Історія “Коріння” була вже в повному розвитку, але Влодкові не важко було схопити те, про що йдеться. Усі приглядалися мовчки, тільки бабуня час від часу робила завваги, що переживання муринів-невільників зовсім як кріпаків за панщини колись у нас.

Виходили з класу на обідню перерву, групами й одинцем, розпінівлені днем, якому ще далеко не було кінця.

Волтер, уважай, щось буде — шепнув Влодкові один з товаришів. Незначним кивком голови вказав на групу муринів, що збиралися на кінці коридора, живо розмовляючи.

— Напевно будуть когось бити — відповів з переконанням Влодко.

Але ні, посередині висувалася голова довгоногого Мела, а він, уважаючи на свою спортову кар’єру, до бійки ніколи не спішився.

Голоси в групі підносилися і розмова ставала щораз гарячіша. Білі хлопці трималися оподалік, вичікуючи, що станеться.

— Що ти знаєш? Ти з Бронксу носа не виставляєш!

— А ти лише, щоби мати свій “фікс”!) Нічого іншого тебе не цікавить.

— Ви всі разом дурні — дзвенів голос Мела понад усіма — то замало бути мурином, але треба пізнати свою історію, шукати за коріннями, так як робив Алекс Гейлі!

Того січневого холодного тижня здавалося цілий Нью-Йорк говорив про “Коріння”. Щоденні часописи подавали враження публіки, писали про порожні театри й кіна у вечірню пору, про глибокі емоції й переживання чорних і білих глядачів.

130 мільйонів людей гляділо на телевізійну програму п. н. “Коріння” — кричала великими літерами ціла преса.

Влодко був також серед тих 130 мільйонів, хоча переконував, що все те переборщене і не варте аж такої уваги.

Особливо, однак, розлютило його, коли Мел виступив перед цілою клясою, заявляючи учителеві, що він змінив своє ім’я на “Кунта” і просить, щоби його так називати.

— Ти справді “крезі”!) — зачепив він Мела у туалеті, де збиралися усі на курення в часі перерви. — Що за ідея, називати себе, як герой з телевізора? Чи то не є дуже наївно?

— О, вибач. Це не звичайна телевізійна програма. Це ціла історія нашої боротьби за рівноправність. А Кунта Кінте, то так, як працює нас усіх.

— “Биг діл!”!) Гейлі написав історію своєї родини, випадково її добре вивели на телевізорі, а тепер кожний чорний схоче бути потомком Кунта Кінте? — кпив собі Влодко.

— “Шат ап”!) Я думав, що ти повинен краще те розуміти, як інші — зжахнувся Мел. —

4) популярне окреслення ужиття наркотиків

5) божевільний

6) що ж великого

7) перестань! (вульгарний вислів)

Чи ти не вияснив мені, що ти українського походження, що ви, як і ми змушені були бути громадянами другої класи? А, між іншим, — як то сталося, що ти маєш таке типічне американське ім'я. Чому ти Волтер?

Влодків настрої був поганий. Остання перепалка з Мелом, безуспішна, як звичайно дискусія з батьком на тему обов'язків, авта і вакаційних плянів, впливали на його злість. А ще до того так “нічого не діялося”. Тож відітхнув з полекшою, як Денні задзвонив, що візьме його на “спеціальну парті”.

Сиділи довкола, кому на чому попало, у холодній кімнаті пивниці, де були складені непотрібні частини хатнього устаткування. Скручена незугарно цигарка йшла з рук до рук, і кожний втягав один раз глибоко “благословенний” дим.

Влодкове серце сильно билось, здавалося підходить десь до горла. Вони тут видавалися йому такі досвідчені в куренні “пату”. Він ніяк не хотів признатися, що це його перший раз.

Було тихо, всі немов заслухані в себе, насолоджувалися переживанням.

Влодко чекав насторожений, що буде з ним далі. Хвилини минали, а він не тратив свідомости, ані не відчував піднесеного настрою. “Все є так, як описував Денні. Перший раз майже нічого не відчувається, щойно аж пізніше” — ствердив трохи здивований, що Деніс говорив правду.

Але довкруги більше досвідчені хлопці вже були під настроєм. Хтось витягнув пляшанки з пивом і язики розв'язалися швидко. Як зви-

чайно, хвалилися своїми “подвигами”, тільки, що тим разом ті подвиги були в їхніх оповіданнях щораз відважніші.

Влодко потягнув декілька ковтків пива й щойно тоді в голові зашуміло.

Збудився, бо йому здавалося, що хтось його дусить. Голос застряг у горлі, хоч хотілося кричати.

— Чого ти такий переляканий? Думав, що то тато? — над Влодком стояла сестра й трисила ним, щоб опритомнів.

— Вставай, час до школи. Але ти вчора дав собі духа! Добре, що Денні привів тебе, коли я стояла з Ігорем біля брами. Якось ми разом “оминули зрадливі яри” і старушки не побачили свого синочка в такому стані — шуткувала Галя чекаючи, щоб Влодко таки звівся з ліжка.

Влодкові якось вдалося непомітно висмикнутися з хати. Голова тяжіла, як олово, а стукіт підземки видавався невиносимий. Ще вспів біля школи купити чорної кави, але й після неї іспит з математики ніяк не виходив. Влодко прів над ним, як ніколи.

Вкінці прийшла перерва і Влодко з приємністю вибіг на холодний вітер.

— Гай,⁸⁾ Волтер, що з тобою, ти хворий? Чи може щось інше? — чиясь важка рука вдарила його по плечах.

— “Гай Кунта” — з насмішкою привітав Влодко. — Коли їдеш до Африки?

— Тоді, як ти в Україну — відпалив Мел. — Але ти краще скажи мені, чому виглядаєш, як побитий?

— Бачиш, я вчора мав цікавий вечір. Денні взяв мене на “парті” з куренням, но знаєш...

— О, “велл”⁹⁾ треба всього спробувати, — спокійно ствердив Мел. Я також пробував. Але зі спортом і моїми плянами то ніяк не йде. А ще тепер...

Що значить тепер?

У мене бачиш, тепер великі пляни. Я мушу бути добрий і в кошиківці й у науці, щоби дістати стипендію на університет, а крім того потребую грошей, а “пат” коштує. Знаєш, до Африки не поїду, але дуже хочу до Джорджії, там де живе родина мами. Хочу їх всіх відвідати, пізнати. Та ж вони мені досі зовсім чужі!

— Диви, диви, так тебе захопило “Коріння”? — у Влодка несподівано було більше здивування, ніж насмішки, бо Мел говорив справді поважно та якось інакше, як звичайно.

⁸⁾ популярна форма привітання

⁹⁾ добре

**

Власне кажучи, та дивна повага товариша не сходилла Влодкові в наступних тижнях з думки. Чи справді у нього відозвався зов крові? А виглядало, що крім м'яча й довгих годин у руханковій залі для нього немає нічого важливішого. Вкінці Влодко купив таки книжку Алекса Гейлі, яка була тепер у кожній книгарні, і перечитав шукаючи за доповненням передачі в телевізорі. Здивувала його терпеливість і послідовність автора в шуканні своїх предків. Тепер Влодко часто шукав розмов з Мелом-Кунтою, хоча вони не у всьому розумілися. Але Влодко нагло побачив усе в трохи іншому світлі. Спомини бабуні, родинний сантмент батьків чи навіть тісне пов'язання української групи, не видавалися такими смішними і непотрібними.

**

А в міжчасі прийшла весна, кінцеві іспити й у школі, крім Влодка і Мела, вже давно всі забули про історію Кунта Кінте і його роду в Америці.

Дома все іншло звичайним порядком. Влодко старався не викликувати непорозуміння з надією, що таки виторгне на градацію авто від батьків, Галя переживала ще одне палке кохання, й або замикалася з телефоном у лазничці, або замріяно дивилася перед себе. Бабуня нарікала на артритизм, а батько на втому.

Перед самим Великоднем прийшов зі Львова лист, який батька помітно порушив. Його мама писала, що хворіє і що, здається, вже не довго буде жити, а її одинокі бажання побачити ще внука.

Батько прочитав листа в голос, а мама уважливо гляділа на Влодка. Вже не один раз пропонували йому такі відвідини, але він ніяк

не виявляв зацікавлення.

Несподівано для себе і для батьків, Влодко писпитав немов нехотя: — А що якби я влітку туди поїхав?

Тим разом ніхто не випитував чому Влодко змінив думку, ніхто з ним не дискутував. Батько мовчки поклепав його по плечах, а в мами дивно заблищали очі.

**

Зненацька життя Влодка змінилося — не було вже таке нецікаве, а дні проминали виповнені останніми іспитами, полагоджуванням формальностей для виїзду й закупамі речей на дорогу.

Вечорами батько вияснив Влодкові всі родинні зв'язки, показував на знімках широкі обличчя незаних, дивно одягнених людей, яких імена треба було йому запам'ятати.

— Бачиш, це тета Оксана, а тут твої тіточні брати Юрко й Микола, а це чоловік тети Галі.

Влодко здивовано стверджував, що не все, що батько говорив, треба ігнорувати й що його родина цікава та багато пережила. Раніше, як батько розповідав про діда, що помер у большевицькій тюрмі, про вуйків, що більшість життя просиділи в тюрмах і концентраційних таборах, Влодко не розумів чим тут є гордитися. Та ж тюрма — це наслідок зламання законів. Але тепер багато зрозумів і все виглядало якось інакше.

**

— Гай, Кунта, що ти так сієш, виграв на лотерії? Хлопці зустрілися, як звичайно, під час обідньої перерви.

— За два тижні їду до Джорджії, до моїх "фолкс"¹⁰⁾. Маю на дорогу туди автобусом, а поворот ціла родина хоче мені заплатити. Буду в них два місяці. Слухай, там принайменше є двадцять моїх кузенів, яких я зовсім не знаю. Може зорганізую родинну дружину кошиківки?

— А я їду з прогулянкою в Україну, — якось немов засоромлено заявив Влодко.

— Гей, то прекрасно! Пришлеш мені картку? Я дам тобі адресу до Джорджії, а ти даєси мені свою?

Влодко вияснив, що важко йому подати складну адресу та ще коли пошта до Советського Союзу йде довше, ніж він там буде. Але сам обіцяв напевно написати.

**

Влодко розплющив очі та здивовано розглядався по незнайній обстановці маленької, за-

¹⁰⁾ людей

повненої вщерть кімнати. Чи не час вставати до школи?

Зірвався на рівні ноги й опритомнів. Із-за зачинених дверей чути було шепоти, десь дзвеніла посуда. І нагло все стануло перед очима. Лет з Амстердаму до Львова, нетерпеливе вичікування, як то все буде, загальна нервозність членів прогулянки, коли час прилету зближався, вияснювання пані Марійки, яка мала його “під опікою”.

Вкінці той момент на летовищі, як побачив знані із знімок обличчя: усміхнені, зворушені, в кожного квіти в руках, а всі чекали лише на нього! А далі вечір в тому самому колі, тільки ще із старенькою поморщеною “другою” бабунею, що зі зворушення цілий час плакала. Десятки питань, на які старався відповісти, оживлені розмови й це дивне почуття, немов знає їх усіх вже дуже давно...

Влодко сидів вже довшу хвилину на краю ліжка, пригадуючи все те й усвідомлюючи собі, що воно таки дійсність.

Сягнув рукою за карточками, які ще вчора приготувала тітка Оксана, наказуючи, щоб зараз таки зранку написав батькам, що щасливо приїхав.

Вибрав одну з видом Стрийського Парку, про який стільки оповідань чув від батьків і написав:

“Гай, Мел! Я думаю, що найшов тут свої “Рутс”, — а ти?”

Хвилину застановлявся, а вкінці виразно друкуючи літеру за літерою підписався: — “Влодко” (колишній Волтер).

СПЕЦІАЛЬНИЙ СПОГАД

Після табору кожний учасник приїжджає додому з різними споминами про минулі тижні. Він пам'ятає обличчя, події, ватри та характери одиниць.

З цієї мішанини вражень, все лишається хоч один спомин, який є спеціально “замурований” у пам'яті й серцях таборовиків.

Цього року, після вишколу юнацьких впорядників, таким спеціальним спогадом були відвідини пл. сен. Надії Світличної.

Вона приїхала на “Вовчу Тропу” в неділю та збагатила наш вишкіл своїми цікавими поглядами, гутірками та своєю присутністю. Її приїзд на наш вишкіл був милою несподіванкою для кожного учасника. Ввечорі подруга Надія поділилася з нами своїми спогадами про сучасний стан мови в Україні, та про сьогоднішній десидентський рух. Опісля подруга Надя відповідала на питання зацікавлених учасників, оповідала про Ліну Костенко, найулюбленішу поетесу подруги Наді. Вона розказувала про знущання советів над українцями, які боронять своїх прав.

Година вже була пізна, але нікому не було на думці йти спати. Всі, включно з подругою Надею, розспівалися. Часто на її лиці появлялася усмішка, коли вона разом з нами співала пластові і народні пісні. Вечір закінчився молитвою та піснею “На добраніч”.

Ніколи я собі не уявляла, що на вишколі буду сидіти з Надією Світличною, з однією з тих, про яких ми читали, яких ми давно подивлялися та яких ми ставили собі за приклад. А що більше — ніколи я не уявляла, що вона вступить у нашу організацію, та через цю організацію працюватиме для добра нашого народу.

П. С.

“Нема кінця розваги”

3 одноднівки ВЮВ у США 1979 р.

**Чи Ви вже вирівняли
передплату?**

**ЛЕСЯ ГУРСЬКА — РЕПРЕЗЕНТАНТКА
“ЮНАКА” ОБРАНА КРАЛЕЮ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ**

Сім років уже відбуваються на терені США, у Філядельфії балі української преси, на яких обирають кралею та князівен української преси. Кожного року одна із обраних нами пластунок репрезентує наш юнацький журнал.

Як хтось перегляне річники “Юнака”, то побачить, що усі ті наші репрезентантки гідно заступали журнал і завжди були вирізнені або й обрані т. зв. “князівними”. Бо треба Вам, Дорогі Читачі, знати, що журі тих балів не є зацікавлене у зовнішній красі молодих дівчат, які заступають різні українські часописи й журнали, але у їхній інтелігенції, знанні українських справ, мови та їхній праці в українській громаді. Отож “кралею” і “князівні” — це найкращі, не так виглядом, а своїми внутрішніми прикметами.

Тим разом знову поміж кандидатками було аж дванадцять пластунок. І вже цей сам факт наповняє нас радістю. Але найбільша радість зустріла нас тоді, коли журі з-поміж вісімнадцяти кандидаток обрало вперше кралею української преси пл. вірлицю Лесю Гурську з 34-го Куреня УПЮ-ок ім. 500 Героїнь з Кінгіру, яка репрезентувала “Юнака”.

Нам особливо приємно, що Леся — представниця “Юнака”, є членом того куреня юначок, який від декількох років є постійним і найбільшим серед юнацтва другом “Юнака”!

Юначки з того куреня під проводом своєї зв'язкової пл. сен. Марії Логази постійно пам'ятають про “Юнака”, присилають дописи до нього й вишукують різні способи придбання пресфондів для нього. Тому куріневі вже давно належалося якесь особливе признание і проголошення його першуні “Юнака”.

І ось це признание прийшло не лише від нас, але й від великої української громади.

Леся — курінна того куреня — здобула перше місце, стала кралею Балю Української Преси в США на 1979 рік.

Коли переглянемо життєпис і діяльність Лесі, та коли говоримо з нею, немає сумніву,

що вона чесно й справедливо на це місце заступила. Леся від наймолодших років є членом Пласту, а в юнацтві виказала велику активність і зразкову пластову поставу. Вона здобула ступінь пластунки-вірлиці, відбула ряд пластових таборів і вже від кількох років є у курінному проводі, а саме тепер стала курінною. В курені Леся вже п'ять років провадить співочим гуртком, який виступав на різних пластових і не-пластових імпрезах, а ми чули його на останньому крайовому пластовому з'їзді на “Союзівці”. Минулого 1978 року юначки гарно виступали на Пластовій Орликіяді, а Лесю Гурську там вибрали другою заступницею Гетьманівної. Леся м. і. грає на бандурі й флейті і грала у шкільній оркестрі.

Леся закінчила з відзначенням Школу Українознавства в Сіракузах, а влітку 1979 р. також Високошкільні Курси при УВУ в Мюнхені. Тепер Леся вже студентка каледжу, студіює журналістику і біологію, бо її зацікавлення ще не є стійкі. В журналістиці, однак, Леся вже має успіхи, бо її есей поміщено в широковідомому американському журналі п. н. “Рідерс Дайджест”, а в “Юнаку” вона вже також не один раз поміщувала свої дописи про працю куреня і про різні успіхи свої та своїх подруг з куреня.

Крім праці в Пласті, де тепер вона поруч посту курінної є також виховницею, Леся наводить час працювати з молоддю і в дитячому садку при Українській Православній Церкві св. Луки і є членом Української Студентської Громади в Сіракузах.

Ми є певні, що Леся, наша перша в США “Кралею” — представниця “Юнака”, буде й це почесне завдання виконувати зразково з питомою їй повагою і пластовим духом!

Ольга Кузьмович

Self Reliance (N.Y.) Federal Credit Union
108 Second Avenue, N.Y. 10003
Tel.: 212-473-7310

**СКЛАДАТИ ГРОШІ ЧИ ПОЗИЧАТИ
НАЙКОРИСНІШЕ
У ФЕДЕРАЛЬНІЙ КРЕДИТОВІЙ
НООПЕРАТИВІ “САМОПОМІЧ”
в НЬЮ-ЙОРКУ**

КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА В США ПРОГОЛОСИЛА ПЛАСТОВУ ОЛІМПІАДУ

Як довідуємося з обіжника КПС в США з листопада 1979 р. Виховний Сектор, згідно Діловод Тіловиховання проголосив на літо 1980 р. "Пластову Олімпіаду". Задум цей так добрий і цікавий, що подаємо цілий зміст обіжника в цій справі для відома усіх читачів та будемо й далі інформувати про пляни й перебіг цієї пластової спортової імпрези.

Дорогі Подруги і Друзі!

Влітку 1980 відбуватимуться чергові Олімпійські Ігрища в Советському Союзі. На цій Олімпіаді — як і на зимовій Олімпіаді в Лейк Пласид, Нью-Йорк — українські змагуни не виступатимуть під рідним синьо-жовтим прапором, але як члени так званої "російської" дружини ССРСР, в склад якої входять змагуни різних національностей.

В цей же час, коли наші рідні брати й сестри змагатимуться під чужим прапором в ССРСР, КПСтаршина рішила влаштувати Пластову Олімпіаду для наших молодих спортсменів і цим заманіфестувати національну свідомість українських спортсменів-пластунів.

Дата й місце Пластової Олімпіади будуть подані в чергових обіжниках, але підготовку змагунів треба починати вже тепер.

Звертаємось до всіх станиць, а спеціально до їхніх станичних референтів спорту, розголосити це рішення серед УПЮ і заохотити все юнацтво до якнайчисленнішої участі в цій Олімпіаді. Юнаки і юначки будуть змагатися в легкоатлетиці і в дружинних спортах.

Референти спорту повинні подбати, щоб юнацтво використовувало всі нагоди на тренування у своїх школах і спортових товариствах.

З рамени куренів доцільно було б організувати дружини відбиванки.

Спортові турніри та Свята Весни дадуть нагоди на перші міжстаничні змаги і на заправу. А дальша підготовка і заправка відбуватимуться під час таборів, особливо під час спортових таборів.

Закликаємо молодих спортсменів, які змагаються в своїх школах і спортових товариствах, взяти участь у Пластовій Олімпіаді. Сподіваємось, що серед наших змагунів найдуться майбутні учасники Олімпійських Ігрищ.

СКОБ!

пл. сен. Наталія Коронецька
голова Виховного Сектора
ст. пл. Андрій Гадзевич
діловод тіловиховання

ДЕЩО ПРО ЗИМОВІ ОЛІМПІАДИ

— Перша Зимова Олімпіада відбулася в 1924 році у французьких Альпах в місцевості Шамоні, а брало в ній участь 280 чоловіків і 13 жінок.

— Від того часу двічі Зимова Олімпіада була в Швайцарії у Ст. Моріц, двічі в Австрії у Іннсбруку, двічі в Америці, один раз в Італії, один раз в Швеції та один раз в Японії.

— В останній Зимовій Олімпіаді в Іннсбруці у 1976 році найбільше відзнак добули змагуни Советського Союзу (13 золотих, 6 срібних і 8 бронзових), другою в черзі першунів була Східня Німеччина з 7 золотими, 5 срібними і 7 бронзовими медалями. США добула в Іннсбруці лише три золоті, три срібні і чотири бронзові медалі.

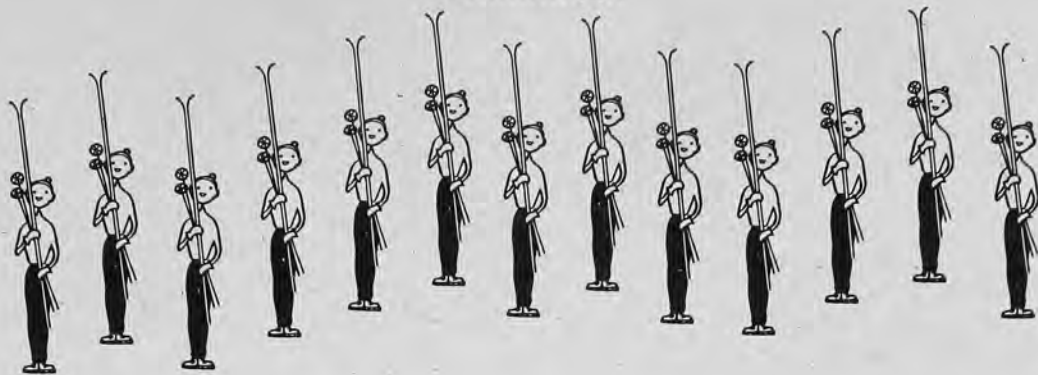
— Советські змагуни вибилися на перші місця у Зимових Олімпійських Ігрищах щойно в 1956 році, значить на сьомих з черги Зимових Ігрищах. До того часу ніодне перше місце

не здобув змагун із ССРСР. В 1956 році в Кортіна, Італія, советська екіпа добула сім золотих медальєв, перш усього у скорій їзді на лижах (чотири) у норвезьких гінцях на лещатах, у норвезькій їзді жінок на 10 кілометрів і у токеї на льоду.

— Українські спортсмени, що виступають під знаком ССРСР на Олімпіадах, вибиваються більше у літніх спортах, ніж у зимових. Тому їхні прізвища рідко подибували ми у Зимовій Олімпіаді в Іннсбруці 1976 року. Як буде в Лейк Плейсід, побачимо незабаром.

ЛЕЙК ПЛЕЙСІД — МІСЦЕ ЗИМОВОЇ ОЛІМПІАДИ

Коли пишемо ці рядки до Олімпійських Зимових Ігрищ ще більше, ніж два місяці часу. Коли ж наші читачі дістануть це число "Юнака", буде вже напевно пора Ігрищ, а може й після них. Але ми хочемо й у нашому журналі подати дещо про цю Зимову Олімпіаду, тимбільше, що вона відбувається так близько наших великих пластових осередків. Ми певні, що серед мільйонів глядачів будуть також пластунни. Як знаємо, з приводу обмеженого місця і можливостей транспорту кожного дня двох тижнів Зимової Олімпіади від 13-го до 24 лютого допущені будуть як глядачі лише 51.000 щасливців. Чи будуть це, однак, справді "щасливці"? Вузькі вулички і дороги до Лейк Плейсід ніяк не можуть помістити такого руху і приватним автом годі буде дістатися на місце змагань. До того призначено для публіки 450 автобусів — але ледве чи це буде досить. Приміщення для глядачів також можливі лише у далекій віддалі — а ціни незвичайно солоні. Отож, здається, куди краще та дешевше буде оглядати цілі Олімпійські Зимові Ігрища на екрані телевізора в затишку вітальні. Все ж тисячі-тисячі глядачів і такі ж тисячі змагунів будуть переживати холод, невини, але й красу зимових гір Адірондак та нервову напругу спортивних змагань. Місце Олімпіади — містечко Лейк Плейсід з околицею переживало вже одну Олімпіаду в 1932 році. Тоді брало участь лише 307 змагунів, в тому 277 чоловіків і 30 жінок. Яка ж різниця в порівнянні з останніми Зимовими Ігрищами в Іннсбруці у 1976, де було понад 2000 змагунів! Така кількість, а може й більше буде в лютому цього року.

Після змагань у 1932 році Лейк Плейсід зовсім підупав з роками і жив лише споминами минулого та відвідинами прогульковців влітку, а зимою лещетарів. Підготовка до Зимових Ігрищ 1980 року йшла вже два роки та

коштувала 190 мільйонів доларів, а то може й більше. Треба було побудувати майже усі нові споруди для змагунів, як наприклад, нову арену для їзди на совгах із місцем для 8000 глядачів, нову трасу для саночок і для з'їздових лещетарських конкуренцій. Розуміється постало також ціле нове Олімпійське містечко, в якому будуть жити усі змагуни. А воно, крім вигоди, потребує ще, після досвіду останніх Олімпіад, також повної безпеки для змагунів різних народів. Все це, як бачимо величезна праця, яка вимагає співучасті соток людей. А кількість постійних мешканців Лейк Плейсід всього 2700 людей! Чи уявляєте — що переживатимуть вони впродовж тих двох тижнів наїзду, дослідно цілого світу?

Для нас пластунів місце цьогорічної Зимової Олімпіади ще і тим цікаве та знайоме, що в його поблизу на т. зв. "Вайт Фейс" горах відбувалися колись перші пластові лещетарські табори і перші українські лещетарські змагання в США.

УКРАЇНСЬКІ ОЛІМПІЙСЬКІ ІГРИЩА

У перших роках українського поселення в США, а точно кажучи в 1954 році, в неділю 26-го грудня відбулися (14 миль від Лейк Плейсід на т. зв. "Вайт Фейс" лещетарських теренах) перші міжкrajові лещетарські змагання в рамках Українських Олімпійських Ігрищ США і Канади.

Ігрища підготував Олімпійський Комітет під головуванням відомого українського спортовця проф. Е. Жарського і вони відбулися

влітку 1955 року в Нью-Йорку. Коли однак члени пластових куренів УСП і УПС "Бурлаки", які рік-річно відбували свого традиційного "Миколайка" серед гірської природи і з лещетами, запропонували Комітетові Ігрищ, що переведуть зимові лещетарські змагання, дістали вони на це радісну згоду.

Організацією змагань зайнявся пл. сен. Ярослав Рубель, який був членом Українського Олімпійського Комітету, а йому до помічі станули друзі з куреня "Бурлаків".

Участь у тих перших лещетарських змаганнях у США взяли члени Пласту та українських спортових організацій. Змагання відбувалися у трьох конкуренціях: з'їздовому бізі, сляльоні та альпейській комбінації.

Головним суддею змагань був інж. Б. Рак. В присутності представника Українського Олімпійського Комітету п. Б. Пруднуса змагання розпочалися молитвою і приреченням найстаршого віком змагуна Романа Качмара, який брав участь в останніх лещетарських змаганнях в Україні. В тих перших в США лещетарських змаганнях взяло участь дванадцять лещетарів. Переможцем показався В. Логущ, що здобув т. зв. "Олімпійську медаль" і три перші місця.

ЗИМОВА ОЛІМПІЯДА 1980 — МІСЦЕ ПЕРШИХ ПЛАСТОВИХ ЗИМОВИХ ТАБОРІВ

Не відомо нам сьогодні, бо це вже частина історії Українського Пласту в США, хто конкретно, але знаємо, що це рухливі в тих часах члени куреня "Бурлаки" вишукали це перше місце пластових лещетарських таборів у віддалі 14 миль від славного містечка Лейк Плейсід в горах Адірондак, стеїту Нью-Йорк. У тих часах туди треба було їхати автом з

Нью-Йорку цілу нічку, але "Бурлаки" відкрили там відповідне схоронище та лещетарські з'їзди на горі "Вайт Фейс". Нічліг в схоронищі коштував тоді 75 центів. Як читаємо в оголошенні першого табору у 1955 році, оплата його виносила 25 ам. дол. враз із витягами, а випозичення лещат денно та черевиків додаткових 2.50 дол. От були це гарні часи.

Отже перший правильний лещатарський табір для пластунів відбувся в грудні 1955 року під проводом пл. сен. Ігоря Короля й бунчужного ст. пл. Володимира Шарка. Учасників приймали від 15 років вгору, але переважаючи їх кількість була таки з рядів старшого пластуства. Після табору учасники залишилися на традиційного "Бурлацького Миколайка", якого члени куреня "Бурлаки" переводили кожного року від часів свого заснування в Німеччині.

Рівночасно з тим табором для пластунів відбувався в 1955 році лещатарський табір для пластунок, що його організував Курінь УСП-ок "Перші Стежі". Коменданткою його була ст. пл. Ада Байлів. Рік раніше, взимку 1954, після перших лещатарських змагань на тому самому місці, залишилися ще таборувати у схоронищі 15 пластунок в більшості з Куреня "Перших Стеж". Вони вчилися їзди на лещатах під проводом інструкторів з Куреня "Бурлаки", але "офіційні" лещатарські пластові табори розпочалися таки аж 1955 року.

Пластун є ошадний...
(4-та точка пластового Закону)
 ... добре також коли щадить в українській установі
 нагоду до того дає: Кредитівка "Самопоміч"
 558 Summit Ave., Jersey City, N. J. 07303

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ НЕКОНФОРМІСТІВ У МЮНХЕНІ

Від 16 червня до 7 липня 1979 відбувалася виставка українських мистців неконформістів в Українському Вільному Університеті в Мюнхені. Це була перша нагода для українців і німців познайомитись з творами цих українських радянських мистців.

Експонати для виставки — олії, рисунки, акварелі, графіки і скульптури придбали Ігор Ціськевич з США та два мистці з України: Антон Соломуха і Володимир Стрельников, які недавно приїхали на Захід. В організаційній роботі допомагала українська молодь Мюнхену.

Були виставлені твори таких мистців: Руслана Макоева, Віктора Маринюка, Андрія Антонюка, Валерія Басанця, Ліди Яструб, Володимира Жупки, Валентина Хруща, Володимира Стрельникова, Станислава Сичева, Олександра Онуфрієва, Шаповаленка, Наді Гайдук, Володимира Наумця, Боднара, Антона Соломухи, Сергія Гети, Івана Марчука, Михайла Грицюка, Олега Волошина.

Іван Марчук: народився 1936 р. учився у Львівській школі мистецтв від 1959 до 1965, практику закінчив в Інституті прикладного і

декоративного мистецтва у Львові, де вивчав багаті можливості кераміки, зосереджувався головню над рисунком і декоративним мистецтвом.

Найбільший вплив на Івана Марчука мав його учитель Роман Сельський, учень відомого французького модерніста Фердінанда Леже. Тепер Іван Марчук живе в Києві.

Антон Соломуха: народився 1945 р. в Києві, закінчив Київську школу мистецтв. 1978 р. виїхав на Захід і живе в Парижі.

Володимир Стрельников народився 1939 року, учився в Одеській школі мистецтв, 1978 року виїхав на Захід. В 1975 році Володимир Стрельников зорганізував нелегальну виставку неконформістичних мистців в Москві, нелегальну тому, що в Радянському Союзі офіційно не дозволено виставляти твори не соцреалістичного стилю. Виставку в Мюнхені відкрив ректор Янів, після чого німецькі глядачі з великою увагою та зацікавленням оглядали експонати і стверджували різниці між західними і східними творами сучасних мистців, бо східні постають в інших і тяжчих обставинах.

пл. розв. Наталка Салаяк

пл. розв. Оксана Микитчак

(Мюнхен)

Ваші заощадження складайте, а позички на всякі потреби беріть у фінансовій установі, що їй на ім'я:

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА "САМОПОМІЧ" У ДІТРОЙТІ

ТРИ БЮРА ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

НА ЗАХОДІ МІСТА
7346 Michigan Avenue
At Tarnow
Detroit, Michigan 48210
Tel.: 841-2390

У ВОРРЕНІ
28792 Royan Road
Warren, Michigan 48092
In The King Plaza Just South of 12 Mile Rd.
Tel.: 573-7074

ГОЛОВНЕ БЮРО
11838 Jos. Campau Avenue
Hamtramck, Michigan 48212
Tel.: 891-4100

Щадіть — Позичайте — Обезпечуйтесь.

Зміст

ЮНАК

ЖУРНАЛ
ПЛАСТОВОГО
ЮНАЦТВА

17-ий

1979

Річник

Заувага: перше число після наголовка статті (перед дужкою) означає число журналу, а число в дужках — сторінки, на яких надрукована стаття чи інший редакційний матеріал.

I. ІДЕОЛОГІЯ І ВИХОВАННЯ

1. Вступні статті, гутірки, розмови з юними друзями тощо

- Добрянський Михайло — Юнко, Юначе 3 (7-8)
Звернення ГПБ — Запалюємо святвечірню свічку 1 (2)
Звернення ГПБ — До пластового юнацтва в справі Року Дитини 3 (3)
Звернення ГПР — Об'ява у справі Начального Пластуна 8-9 (4)
Кузьмович Ольга — А він таки залишиться "наш" святий 5 (6)
Кузьмович Ольга — У пам'ять тієї, що "проривала Греблі" 11 (3-4)
Кузьмович Ольга — Бути пластуном — це честь! 11 (6)
Подруга Гребля — Гутірки з юними друзями:
Третій Конгрес Вільних Українців 1 (3)
Пластовий закон і самовиховання 2 (2)
Найбільша перемога — це перемога над собою самим 3 (2)
Щоденні добрі вчинки — це вияв самовиховання 4 (2)
Використовуймо нагоди для самовиховання 2 (2)
Валентин Мороз між нами 6-7 (2)
Юнацтво і Український Рік Дитини 8-9 (2)
Допомога юнацтва дітям у Році Дитини 10 (2)
Віддаймо шану сл. п. О. Бережницькому 11 (2)
Подаруйте нам свою пластову поведінку 12 (2)
Український Рік Дитини і ГБ УСП 6 (17)

II. ЛІТЕРАТУРА

1. Оповідання, нариси, есеї, спомини

- ** Вдивляючись у вогник свічки 1 (7)
Володимирко — Славкова перемога 5 (8-9)
Домбчевська Ірина — На землі мир 1 (11)
Журахович Семен — Дерева не плачуть 3 (12)

- Кравців Богдан — Червона Калина 11 (4)
Курдидик Ярослав — Вовк 12 (7-8)
Л. Ю. — Не раз буває дуже тяжко 2 (10-11)
Л. Ю. — Конкурс на "Кота Мурлику" 5 (10-11)
Л. Ю. — Вечірка, чи торт 6-7 (18-19)
Л. Ю. — Концерт Кульки 8-9 (8)
Л. Ю. — Кулька — таборовик 12 (20-21)
Л. Ю. — Поетичний нотик 11 (16)
Мал Петро — Тополя 2 (7)
Михайловський Л. — Весняні мелодії 4 (18-19)
Морозенко Максим — Різдво за ґратами 1 (5)
Сіроманець — Пластова точність 1 (21)
Соневицька Ольга — Свят-вечір на нияжому дворі 1 (10)
Сухомлинський Василь — За що і як покарала мама Ніну 3 (11)
Сухомлинський Василь — Який іспит склала успішно кляса? 3 (11)
Якимович-Шевченко Анатолій — Хлопчики і море 4 (16-17)
Ярмиш Юрій — Великий мисливець 2 (16)
Хрін Степан — Прощання 1 (6)
Шлосберг Семен — Перед комісією 12 (23)
Юзенів Роман — Олесь і я 12 (20-21)

2. Репортажі

- Бойко Олена — По морю, по морю 2 (17-20)
Біланюк Микола — Інтерв'ю з музичним ансамблем "Веселі часи" 10 (24)
Винницький Андрій — Валентин Мороз у Торонті 10 (5-6)
Кмета Лесик — З подорожнього записника юнана 2 (12-13)
Онишкевич Всеволод — Що є "Єдність" 11 (10-11)
Пан Тофель — З гостиною у Вашингтоні 6-7 (17)
Пан Тофель — З гостиною у Вашингтоні 11 (18)
Т. Г. — Український танцювальний ансамбль "Шумка" 8-9 (18)
Ямїнський Борис — Зустріч з святішим отцем і патріархом Йосифом Сліпим 12 (6)
25-ліття Української Папської Малої Семінарії 8-9 (14)

3. Вірші

- Антонич Богдан — Книжки 4 (5)

Антонич Богдан І. — Ніч на площі Юра 11 (5)
 Драч Іван — Смерть Шевченка 3 (6)
 Забашта Любов — Ватри на горах 10 (3)
 Гарасевич Андрій — З одноднівки МПЗ 1978 1 (26)
 Голобородько Василь — Дзвінки конвалії 5 (13)
 Голод Марія — Слова 2 (5)
 Голод Марія — По концерті 2 (5)
 Голод Марія — На добрий вечір "щедрий" 12 (3)
 Голод Марія — Осіння пісня 12 (17)
 Госейко Любомир — Обеліски серця 8-9 (4)
 Госейко Любомир — Шляхи 8-9 (4)
 Госейко Любомир — До образу І. Кураха "На руїнах"
 10 (4)
 Госейко Любомир — Ні, не кажи 11 (27)
 Нарась П. — Узнаваймо слова 4 (7)
 Костенко Ліна — Притча про ім'я 8-9 (5)
 Курдидик Ярослав — Доба велика і сувора 3 (9)
 Лубська Ольга — Приходьте з колядою 1 (12)
 Мороз В. — Чуття 8-9 (6)
 Олесь О. — Ранок, Ранок! 1 (5)
 Орач Олег — Руки матері 5 (7)
 Пан Тофель і Подруга — Лист одного нована 2 (11)
 Пан Тофель — Ярослав 3 (15)
 Рудь Пилип — Море 4 (8)
 Р. К. — Піднебесні вежі 12 (6)
 Сверстюк Євген — Їдуть додому вмирати 5 (9)
 Сенник Ірина — Все таке ніжне 10 (4)
 Ткаченко Валентина — Теплий граніт 3 (5)
 Тичина Павло — Пам'яті крутянців 1 (6)
 Храплива Леся — На Софійському майдані 1 (4)
 Храплива Леся — Двадцятому куріневі УСП "Лісові
 мавки" 4 (1)
 Щурат В. — На Великдень 4 (2)
 ** — Юрій — Змієборець 5 (3)
 ** — Святі трубачі 5 (3)
 ** — На крилах легенд 8-9 (3)

4. Пісні

Вивчаймо співати не лише коляди 10 (19)
 Вчімося гагілки 4 (15)
 Водиграй 12 (19)
 Гей пластуні 5 (19)
 Марш вітрогонів 5 (20)
 Ой не ходи, доню... 11 (16)
 Я — твоє крило 11 (10)

5. Рецензії

а) Що читати:

Винницький Андрій — Листи Нікодима 4 (10), Останній
 пророк 6 (5), Прометеїв вогонь 10 (9), Камінна
 душа 11 (17)

б) Нові платівки:

Кузишин Олесь — Зоряна 1 (17-18), Хвилинка мрії 2 (22),
 Кобзарі і Чайка 2 (23), Соняшник 4 (20), Було колись
 10 (18), Світанок 10 (18), Промінь 10 (18), Незабудьки
 10 (18), Голубівна 10 (18), Іскра 10 (18), Тріо осінь
 10 (18)
 Ямінський Борис — Нова серія платівок українського
 хору при церкві св. Варвари у Відні 12 (8)

в) Мистецтво

Винницький Андрій — Петро Шостан 3 (13)

III. МОЛОДЕ ПЕРО

Поезія:

Бандура Наталка — Привіт Морозові 8-9 (9)
 Сагайдаківська Тася — Стародавній замок 10 (7), Чим
 край багатий 10 (7), Літак 11 (11), Неспокій 11 (12)

Проза:

Березняк Наталка — Ріка-чарівниця 1 (13)
 Верига Петро — Підготовка до лету 10 (16)
 Зелик Марта — Мандруємо по світі 10 (8)
 Іванчишин Юрій — Нуклеарна енергія в СРСР 8-9 (16)
 Карен Павло — Моя подорож на магнетний острів 2 (9)
 Кеніш Уляна — Значення Пласту для мене 3 (3)
 Коломиець Марта — На курсах в укр. католицьким
 університеті 11 (7-8)
 Лавришин Борис — Наше життя у Пласті 8-9 (14)
 Оберишин Таня — Різдво 1 (8)
 Перекліта Андрій — Мені було боляче 5 (9)
 Понадпересічний Павло — Літаючі тарілки над "Вовчою
 Тропою" 11 (15)
 Соневицька Мелася — Різдво Катрусі 1 (18)
 Шевчук Роман — Пригода з літаючими черепахами 11 (15)

IV. СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

Бабуня Софія — д-р Любов Олександрівна з Русових
 Ліндфорс 4 (6)
 Білаш Борислав II (мол.) — Життєпис сл. п. о. д-ра
 пл. сен. Василя Кушніра 12 (3)
 Кузьмович Ольга — Надія Світлична 2 (3), д-р Юрій
 Старосольський 5 (5), Валентин Мороз 6 (3)
 Пронн Дж. — Павло Побережний 12 (4)
 Розумна Лариса — Біографія Лео Мола 6 (4)
 ** — д-р Володимир Мацьків 3 (6)

V. ПЛАСТУВАННЯ

Братчик Славко — Гордість Пластової Станиці 3 (10)
 Клим Галя — Пластунка — перша стипендистка ім. Л.
 Ревуцького 6-7 (6)
 Кузьмович Ольга — Оксана Куровицька — княжна балу
 преси 1 (12), Марійка Мотиль — доктор мікробіології
 5 (13), Олександр Попович — успішний тренер від-
 биваннових дружин 6-7 (6-7), Ромко Івасівна і Славко
 Куровицький 12 (15)
 М. Л. — Юначка на телевізійній програмі 8-9 (9)

VI. УКРАЇНОЗНАВСТВО

Арнас М. — Назви Чорного моря 4 (8)
 "Буде жити твоя пісня" 11 (10)
 Бої за Львів 11 (5)
 Котович Галя — Українське весілля 6-7 (8-11)
 Макарик Ірка — Розмова з книжками 1 (14)
 Народня картина "Козак Мамай" 8-9 (7)
 О. К. — Цікаві друзі Тараса Шевченка 3 (4-5)
 О. К. — Твій Великдень — мій Великдень 4 (4)
 Параска Хома — малюнка з Прикарпаття 12 (19)
 Помер Володимир Івасюк — автор "Червоної Руті" 10 (3)

Сірий Лев — Шляхами Ольги Басараб 2 (4)
 Т. Г. — Хрещатик 12 (12)
 Т. Г. — Що розповідають спомини Д. Шостаковича про
 кобзарів України 12 (14)
 Улюблений Святий 12 (5)
 ** Різдвяні символи 1 (9)

VII. ПЛАСТУВАННЯ

Братчик Славко — Діти України на "Новому Соколі"
 11 (14)
 Верига Петро — Що мене турбує і болить 11 (12)
 Вечір "Юнака" 5 (15)
 Гарасовська Марта — З візією у майбутнє 4 (13)
 Лавришин Борис — Що сталося з пластовим законом?
 2 (6)
 Лавришин Борис — Чому я пишу цю статтю? 11 (12)
 М. Л. — Вечір ванаційних спогадів 1 (19-20)
 Ніна — Останній табір на "Соколі" 11 (9)
 Пластові Орликіяди 2 (14-15)
 Собко Карло — Пласт в Аргентині відзначив своє 30-річчя
 12 (9-10)
 Старух Філько — Як ми запланували і перевели "Вечір
 Юнака" 6-7 (13-16)
 Таборова журналістка 1 (26), 10 (12-13)
 Ти хочеш бути булавним? 5 (11-12)
 Харневич Христя — "Лісова Мавна" в теперішніх часах
 4 (14)
 Що знаєте про курені в УСП? 4 (11-12)
 Як пластуни відзначають Міжнародний Рік Дитини 8-9
 (10-11)
 Яримович Ю. — Свято Юрія — очима старшого пластуна
 1 (16)

Із пластових зайнять:

Д. Т. — Зимове небо 1 (22)
 Вовк А. — Словогра 1 (25)
 Вовк А. — Словогра 11 (19)

З прантичного пластування:

Вже час думати про літнє таборування 3 (17)
 Маренін Маріян — Погода 5 (17-18)
 Ми тут таборували 10 (20)

VIII. СПОРТ

Гвозда Леся — Відбиванкова дружина 34-го Куреня УПЮ-
 он 2 (26)
 Калуща Оля — "Чотирорічні" першуни 8-9 (23)

IX. ХРОНІКА ПЛАСТОВОГО ЖИТТЯ

Балтарович М. — Ще про МПЗ 3 (21-22)
 Бумбак Аня — Весна... 8-9 (21)
 Вашук Р. — Перекліта А. — Ансамблі 5 (23)
 Вашук Р. — Із записником і без на МПЗ 6-7 (21-23)
 Вечір "Юнака" 5 (15)
 Вишкіл новацьких виховників 11 (25)
 Гарячка ЧМ — Морський табір 4 (9)
 Горохович Т. — Відійшла у вічність 6-7 (12)
 Гриців Ярема — Мрія дитини 11 (25)
 Гуглевич Х. — Український Музей у Нью-Йорку 3 (14)
 Дажене А. — Свято Андрія 8-9 (22)

Д. К. — Мандрівка по "Апалачіян Трейл" 8-9 (20-21)
 "День Солідарности" 5 (22)
 Дейчаківський А. — День Солідарности в Клівленді 5 (23)
 Дійсно "по плану" 5 (23)
 Дичок М. — Андріївський вечір у Торонті 3 (20)
 Дичок М. — Хлюп-хлюп, чап-чалап... 11 (23)
 Добрий вчинок 11 (22)
 Джулинська М. — Табір Х-го Куреня УПЮ-он з Торонта
 12 (25)
 Е. Б. — Пластуни в дорозі 8-9 (21-23)
 З німецькими і австрійськими скавтами 8-9 (22)
 Зв'язок з довкіллям 12 (24-25)
 Кенігсбер, 1979 12 (26-27)
 К-ин О. — Спортивно-вишкільний табір "Червоної Калини"
 12 (25)
 Куровицька Оксана — Надія Світлична у пластуни Нью-
 Йорку 4 (7)
 Л. Ю. — Листопадовий змаг 2 (25)
 Лист до синів Надії Світличної 2 (8)
 Лапка Б. — Моя мандрівка і участь в МПЗ-78 11 (23-24)
 Мариняк М. — "День роздумів" 5 (22)
 Мізюк Ю. — Найкращий день у моєму житті 11 (24)
 Мізюк Ю. — Найкращий день у моєму житті (продовжен-
 ня) 12 (26)
 М. Л. — Співучі пластуни 8-9 (13)
 М. Л. — Івасик Світличний в Сіракузах 10 (13)
 Онишкевич Б. — Приємні спогади з МПЗ-78 6-7 (23-24)
 Панченко А. — Враження з МПЗ-78 3 (20-21)
 Перекліта Андрій — Торонто — учасник II Орликіяди в
 Дітроїті 5 (21)
 Праван Оксана — Осіння мандрівка 4 (23)
 Пріма Априліс 4 (22-23)
 Пластуни і сумівці в Сіракузах відмітили "День Солідар-
 ности" 5 (22)
 Пластова група в Парижі 10 (21)
 Сось Н. — Вечір "Юнака" 8-9 (21)
 Старух А. — Вечір "Юнака" 8-9 (21)
 Титла Б. — На спомин сл. п. ст. пл. О. Гонка 10 (10)
 Третя Мала Орликіяда 2 (15)
 Хабурський Р. — Українські амбасадори в Порто Ріно
 4 (19-20)
 Хемич С. — Український Інститут Америки 3 (14)
 Ювілей пластової оселі "Вовча Тропа" 10 (9)
 Юрчук Х. — На наноїках 11 (25)
 Як пластова молодь переживає приїзд В. Мороза 8-9 (6)
 Ярош О. — "Золота Булава" 10 (21-23)

X. РІЗНЕ

1. Реданційне

В Ньюарку помер сл. п. пл. сен. Андрій Мицьо 2 (4)
 До нас пишуть 3 (23), 4 (21), 4 (24-25), 5 (26), 8-9 (23),
 10 (25)
 Замість квітів і вшанування пам'яті померших 2 (28), 3
 (26), 4 (26), 5 (27), 6-7 (25-26), 8-9 (26-27), 10 (25-26),
 11 (26), 12 (28)
 Наша обкладинка 1 (25)
 Наші приятелі 8-9 (15)
 Поради щодо пропаганди про політв'язнів 3 (22), 5 (23)
 Повідомлення про табори 3 (15), 5 (17), 10 (9)
 Привітання Різдвяні 1 (2)

Список датків на Пресфонд "Юнана" і список дарункових передплат 2 (28), 4 (28), 6-7 (28), 8-9 (28), 10 (25), 11 (22), 11 ((28), 12 (28)

IV

Юначки про „Юнака“

Нам зовсім випадково попала в руки зетка Куреня УСП-ок "Ті, що греблі рвуть", в якій подруга підписана "Ляля В." пише, що мала нагоду листуватися і бачитися з юначками та старшими пластунками з Сіракуз, Ютики, Рочестеру і Боффало. Вони виповнили для неї запитник, який вона для них виготовила. Ось такі були питання та більшість відповідей у справі "Юнака".

1. Чи Ти читаєш "Юнака"?

Переважаюча більшість відповідала — "так", але переглядають, а не читають цілий журнал. Дехто подав, що часами читає. Одна одверто відповіла: "ні"!

2. Що Тебе найбільше цікавить в "Юнаку"?

На це питання я одержала ту саму відповідь від кожної пластунки: "хроніка". Всі писали, що хочуть читати в "Юнаку" про своїх знайомих і про табори, хочуть знати, що діється в інших станицях.

Деякі додаткові відповіді були: "картунс", "знімки", "жарти", "Пластункам на вушко", статті або оповідання написані знайомими.

3. Що Тобі не подобається в "Юнакові"?

Деяким трудно було відповісти на це питання, бо казали, що те, що їм не подобається, вони не читають, так, що вони не знають, що воно є. Переважно не подобаються історичні статті, оповідання, вірші, життєписи, а одній не подобається реклама про Канаду.

4. Що Ти хотіла б читати в "Юнаку"?

80% відповіло, що в "Юнаку" повинно бути більше хроніки, більше про поодинокі станиці і про табори. Була пропозиція, щоби кожна станиця мала свою сторінку в "Юнаку" та відповідала за те, щоб її заповнити матеріалом, 20% хотіли більше спорту та сучасних думок про світ і світові справи від ровесниць або ровесників.

5. Чи Ти завважуєш статті чи повідомлення про курені УСП в "Юнаку"?

80% відповіли, що ні. 20% відповіли, що так, у повідомленнях про Лісову Школу, Школу Булавних, Чорноморський і Лещатарський Табір.

Стільки було питань і відповідей, що торкаються нашого "Юнака".

Запитник безумовно дуже цікавий і ми вдячні цій подрузі, що його провела. Шкода лише, що вона сама не подумала, наскільки цікавить такий запитник і його відповіді редакцію "Юнака", не повідомила нас безпосередньо про те, що вона його виготовила.

Але незалежно від того, хочемо поділитися відповідями пластунки з усіма читачами і просимо відгукнутися, що Ви думаєте на ту тему, та як Ви відповіли б на такі самі питання. Дуже просимо напишіть!

Для нас незвичайно важлива відповідь пластунки на четверте питання. Пропозиція, щоби поодинокі станиці мали свої сторінки в "Юнаку" і до них постачали матеріал була вже не раз, але станиці мовчать і дослівно лише три-чотири осередки, які присилають дописи і то дуже нерегулярно.

А як цікаво було б нашим юнакам і юначкам читати "Юнака", в якому було б більше дописів про життя станиць із знімками і дописами їхніх друзів!

АРКА ЗАХІД

це не лише модерна українська книгарня і крамниця гарних подарунків, але також справжній осередок обслуги українців Торонта й околиць.

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, картини, кришталі, порцеляна, полотна і нитки "ДМС" до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST
2282 Bloor St. West
Toronto, Ont.
M6S 1N9, Canada
Telephone: 762-8751

- Продаємо "МІЙ ПЕРШИЙ СЛОВНИК", ціна \$6.00 з додатком коштів пересилки.
- БУКВАР МАРІЇ ДЕЙКО, ціна \$4.00 і кошти пересилки.

АВСТРІЙСЬКА ПОШТА Й СУФА ВІДЗНАЧИТЬ ЦІСАРЕВУ МАРІЮ ТЕРЕСУ

Найбільша німецька філателістична аген- тура Германн Зігер повідомила, що австрій- ські поштові марки далі є найпопулярнішими між всіма збирачами у світі. В останніх 5 ро- ках австрійські марки три рази дістали наго- роди за найгарніші марки року. Недавно по- явилася програмка першої частини австрій- ських поштових марок на рік 1980, між яки- ми знаходимо знову деякі цікаві й графічно дуже гарно оформлені марки. З нагоди 65-тих уродин федерального президента Австрії д-ра Рудольфа Кірхшлегера, якою австрійська по- шта продовжує вже довгу серію австрійських цісарів і президентів, яка почала появлятися 1858 р. з портретом цісара Франца Йосифа I, а остання марка тої серії появилася з приво- ду смерті президента Франца Йонаса в році 1974-тим. Інші цікаві випуски наступного ро- ку появляться з нагоди 1000-ліття міста Штайр (11/80) та з нагоди конгресу гієнії, яка пока- зує рисунок славного австрійського маляра Густафа Клімта (12/80), і нарешті різдвяна марка (16/80), яка показує малюнок за склом.

Програма австрійських поштових марок дійсно завершена випуском тривартісної серії з портретами Марії Тереси, яка появляється з приводу 200-ліття смерті цісареві і яка пока- зує портрети Марії Тереси у різні періоди її життя. Малюнки знаходяться у віденських му- зеях і виготовлені найславнішими малярами кінця XVIII-ого століття (7-9/80). Австрійський федеральний уряд з нагоди того ювілею ор- ганізує найбільшу виставку, яка після 1918 р. відбулася тут в Австрії. Виставка приміщена в літньому цісарському замку "Шенбрунн" у Відні в часі від 13 травня до 26 жовтня 1980 р.

Союзіві Українських Філателістів Австрії (СУФА) припала велика честь: організатори ви- ставки запросили СУФА під час тієї вистави влаштувати свій відділ. Австрійська державна пошта з того приводу 13 травня 1980 додатко- во до штемпля першоднівки випустить двомов- ний німецько-український спеціальний пошто- вий штемпель за проектом СУФА, який пока- зує ініціали цісареві МТ, які знаходяться на цінній Євангелії в Українській католицькій церкві св. ВМ. Варвари та є вибиті сріблом.

А два дні пізніше СУФА п'ятий раз ор- ганізує філателістичну виставку з нагоди від'ї- зу 16 Поїзду Сонця на полудневий залізничий

Поштовий штемпель, що буде надрукований з приводу "Поїзду сонця" у травні 1980 р.

Поштовий штемпель, що буде випущений у двох мовах з датою 13 травня 1980 р.

Замок Шенбрунн у Відні

Парк замку Шенбрунн і т. зв. Гльорієтта — будинок на горі цісарського замку

станції у Відні. Як відомо, Поїзд Сонця кожно- го року через чотири дні транспортує понад 400 калік різного віку через Австрію і сусідні країни. Спеціальний поштовий штемпель ав- стрійської державної пошти з того приводу присвячений знову великій цісареві Марії Те- ресі. Він зображує запрестольну ікону з Укра- їнської католицької церкви св. ВМ. Варвари, тобто св. Варвару, але з обличчям цісареві Марії Тереси, фундаторки тієї церкви.

Борис Ямінський

Снігурі

Одного морозного зимового ранку ми пішли у ліс. Січневе сонечко вже частіше з'являлось на небі і з кожним днем все довше пестило сонну землю, ніби намагаючись розбудити її. Але вона ще міцно спала, вкрита білим покривалом снігу, вколисана вітрами.

Того пам'ятного дня сонечко рано виплило на небо, але і не пробувало змагатись з морозом. Воно тільки перетворило кришталіки інею на деревах в коштовні діаманти і вони засяяли безліччю вогників.

У лісі панувала урочиста тишина. Деревастояли по коліна в снігу, зацімлілі від холоду. Проте ми морозу не відчували. Ми були тепло вдягнуті та йшли скоро, бо в мороз ідеться легко і дихається на повні груди.

Прекрасна у нас зима, як, зрештою, кожна пора року в Україні.

За розмовою незчулися, як вийшли на зруб.

Ліс гарний кожної пори року, в усякому вигляді. Він чарує величчю столітніх дерев, милує око молодію порослю, що піднімається на зміну старому. На зрубі і зараз, хоч зруб лежав під грубою габою снігу, було гарно. Серед білої пустелі стриміло вгору кілька дубів і ясенів.

Ще здалеку, підходячи до одного із ясенів, ми почули тихе, ніжне щебетання, а скоро побачили й самих співаків. Це була зграйка сіро-червоних у чорних шапочках пташок, дещо більших від горобчиків. Вони мальовни-

чо прикрашали білі галузки ясеня. Снігурі! Ми зупинилися, щоб краще роздивитись на цих барвистих красенів, які ніколи не покидають рідного краю, зимують у нас, незважаючи на холод і голод. Зараз вони об'їдали з ясеня рештки насіння. Видно, злякавшись нас, зграйка пурхнула, осипаючи іней з гілок, і перелетіла на сусіднє дерево.

Розкажіть про снігурів, — попросив я свого дядька. Він усе життя прожив в лісах, добре знав і пристрасно любив їхніх мешканців — птахів і звірів.

— Це цікаві пташки, — сказав мій дядько. — Знаєш, як вони вірно дружать? Якщо пташок зі зграйки снігурів гине, решта довго не покидає того місця, де він загинув. Здається, ніби зграйка хоче забрати товариша зі собою. І ще одна прикмета. Коли з'являються десь снігурі, то люди кажуть: "Буде сніг: снігурі прилетіли". Проте ці прогнози не завжди правильні.

Із збірки В. Гжицького п. н.
"Петрикові черногузи".

Снігурі — пташки не дуже відомі поза Європою й Азією. Вони привикли до холоду, зокрема на півночі Європи. Величиною й будовою подібні до горобчиків, але пір'ячко барвисте, на грудях червоне або рожево-брунатне. Снігурі їдять літом і на весні пуп'янки дерев і квітів, взимку дикі ягоди й зерно. Коли тримати снігура в клітці, можна навчити його висвистувати різні тони, бо снігурі дуже люблять наслідувати.

Англійською мовою снігур називається — bullfinch.

По-німецьки снігур зветься — der Dompfaff.

Українська Кредитова Кооператива
"САМОПОМІЧ"
у Філадельфії
4814 N. Broad Street
Philadelphia, PA 19141
Phone: GL5-8770

Приймає ощадності, дає позички

Урядові години:

Понеділок закрито	четвер 9 - 12
Вівторок 9 - 12	п'ятниця 3 - 8
Середа 3 - 8	субота 9 - 12

ПЛАСТУНКАМ НА ВУШКО

як хоронитися перед холодом?

Лютий — це у більшості країн, де живуть наші читачі, зокрема в Північній Америці, час найсильніших морозів, снігів та справді холодно-зимових днів. Тоді коли наші “аргентинці” та “австралійці” купаються в морі, ми закутані по вуха біжимо вулицями, щоби чим скоріше добитися до теплого й затишного місця. Але цього року з височезними цінами на паливний матеріал, ті усі затишні теплі хати та приміщення не такі теплі, як були попередніми роками. А тому ми відчуваємо холод більше, де б ми не були, і треба нам добре знати, як від того поганого почуття хоронитися. Ось Вам, Дорогі Подруги, декілька порад “на вушко”. Спробуйте їх використати, а як вони добрі, тоді поділіться ними із своїми друзями чи знайомими.

Як не мати зимних ніг?

Ноги, а ще жіночі та при сьогоднішній моді витягнуті на високих зап'ятках черевиків, мерзнуть найскоріше. Правда, ми тепер усі ходимо в чоботях. Але й чоботи, коли вони мають бути елегантні та модні — тонкі, в них майже так холодно, як у черевиках. Отже найкраща охорона ніг, натягати дві пари тоненьких шкарпеток вовняних, не грубих. Друга порада на змерзлі ноги — це рух. Бігання, навіть на одному місці, рухання пальцями ніг,

масаж ніг — все це допомагає циркуляції крові, а з тим кров допливає до ніг та їх ogrіває.

Частенько ті гарні модні чобітки перемакають, коли ходити в снігу чи мазюці, яка твориться зі снігу на вулицях великих міст. А в мокрому ще холодніше. Треба отже кожні чоботи після куплення цілі “попшикати” сіліконом, який імпрегнє шкіру.

Рукавички з одним пальцем чи з усіма?

Ви певне думаєте, що такі теплі рукавички з одним пальцем — це лише для малих дітей або для їзди на лещатах. Але ні, лікарі доказують, що в холодні дні пальці рук у звичайних рукавицях куди більше мерзнуть, як в таких “дитячих” з одним пальцем. Тепло просто “втікає” скоріше з кожного пальця розділеного матеріалом рукавички, а коли всі чотири пальці разом — вони довше задержують тепло. Отже не соромтеся взимку “дитячих” рукавичок з одним пальцем. Вони не мусять бути на шнурочку!

Як рятувати ніс?

Ви на лещатах або лижвах в дуже морозний день. Все можна захоронити добре, але ніс так важко, хіба, що вбираєте лещатарську маску, що ані гарно, ані практично (коли треба витирати носа). Тому ніс найлегше так відморозити. Які об'яви відмороження носа? Спершу біль, відтак задеревіння, а колір його змінюється нагло з червоної в дуже білу?

Що ж тоді робити? негайно треба всадити ніс в теплу воду у температурі 105 ст. Фаренгейта. Як барва стане нормальною — Ви врятували ніс від відмороження. Якщо ні — тоді негайно їдьте до лікаря.

Ніколи, ніколи не вживайте давнього способу натирання носа снігом і ніколи, ніколи після загірття носа не йдуть знову на зимно!

Як вдягатися на зимний день?

Перш усього пам'ятайте, що на зимно краще мати менше одягу на собі, ніж забагато. Отже, коли мама dokonче намовляє вас на ще один светер — покажіть їй ці поради. Як маєте забагато убрання на собі, ви швидко пітнієте, а це зменшує вашу відпорність на зимно. А взагалі, великі зміни температури тіла викликають або потіння, або дріжді, а як одно, так друге є небезпечне. Як приходите в теплу хату з сильного морозу, роздягайтеся ступнево й ніколи не хапайте за гаряче какао чи каву. Гарячий напитек викличе потіння, а тоді через наглу зміну прийдуть дріжді. Найважливіше це дати вашому організмові час пристосуватися до зміни температури, а не викликати наглі "шоки".

Коли взимку відчуваєте кожну кісточку вашого тіла й вам здається, що це ознака недуги чи старіння — це нічого іншого, лиш ще один доказ, що кров взимі не пливе добре в тілі. Тому дуже важливо кожного дня принаймні п'ять хвилин (по можності ранком) посвятити на прорух, бігання, підсакування тощо. Тоді не буде цього почуття, що все болить.

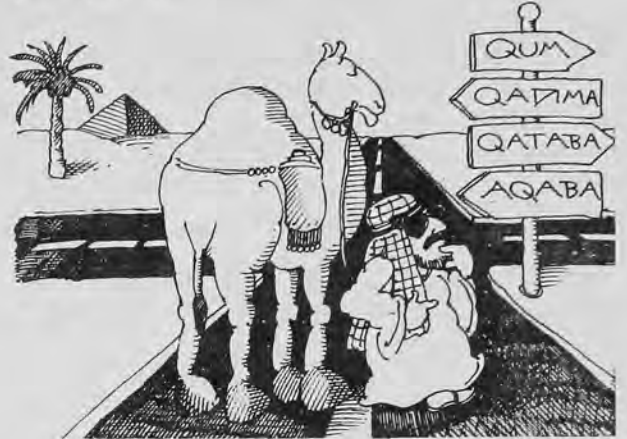
Подруга Оля

МОЛОДЕ ПЕРО

МІЙ ПРИЯТЕЛЬ

Дорогі Друзі! Пишу я до Вас, щоб Вам розповісти про дуже цікаву тварину, себто про верблюда.

Є два роди верблюдів — арабські і бактрійські. Арабські верблюди мають по одному горбові, а бактрійські мають їх по два. Верблюди живуть у Монголії, Арабії, Африці й в Австралії. Вони є дуже несміливі й втікають, коли хтось приближається до них. Є приблизно три мільйони верблюдів у світі.

Обидва роди верблюдів мають довгі вії, щоб хоронити очі від пісків пустелі. Верблюди можуть дуже довго і далеко ходити і жити без води. Верблюд часто може один тиждень ходити без води, а часом і довше. А це тому, що вони дуже мало пітніють. Деякі верблюди, які мають велику спрагу, можуть випити 27 гальонів (124 літри) води за десять хвилин. Навіть пластуни під час пластової забави не можуть так багато випити!

Ви всі напевне думаете про те, що внутрі тих горбів криється? А я вам скажу! В більшості це сало. Деякі арабські верблюди мають майже по сто фунтів сала (45 кілограмів).

Найбільші верблюди важать 1100 фунтів (500 кілограмів). Верблюди живуть приблизно 35 років, а часом аж до п'ятдесяти.

Коли верблюди мають малих, то тільки по одному, а часом два відразу. Першого дня верблюдилик може вже ходити, але ще тримається близько мами яких чотири роки.

Коли я був малим, то хотів мати верблюда, але мама не дозволила мені. Я був дуже розчарований з того приводу. Сьогодні я часто йду до зоологічного парку відвідати давнього приятеля з мого дитинства.

Пл. розв. Петро Верига

V-ий Курінь ім. Г. Чупринки, Торонто.

СЛОВОГРА

В "Юнаку" з січня м. р. через технічний огляд не подано відповідей до СЛОВОГРИ, там поміщеної на стор. 25.

Пропонуємо тобі цю гру тепер ще раз перейти та перевірити правильність твоїх відповідей, порівнюючи їх із внизу поданим списком. Ця СЛОВОГРА, передрукована з пластового журналу "Молоде життя" із-перед 20 років, багато трудніша, ніж СЛОВОГРА І/І, вміщена в ч. 11/79 "Юнака". Тому не турбуйся невдалими відповідями, а запам'ятай правильні.

ПРАВИЛЬНІ ВІДПОВІДІ Й ДОДАТКОВІ ПОЯСНЕННЯ ДО СЛОВОГРИ З СІЧНЯ 1979 Р.

1е, 2а, 3г, 4б, 5б, 6в, 7б, 8а, 9б, 10б, 11в, 12в, 13б, 14б, 15б, 16в, 17г, 18б, 19б, 20б.

Додаткові пояснення:

1. **ВАЖІЛЬ**, це тепер загальноживаний переклад англ. "левер", давніше вживали слова **ПІДОЙМА**.

2. **ТИРСА**, це англ. "савдаст", але це слово є також назвою роду степової трави, якої інша назва є **КОВИЛА**. У значенні трави це слово вжите у заголовку оповідання С. Черкасенка "Про що тирса шелестіла".

3. **ДЖЕРЕГЕЛЯ**, це мало знана назва дівчої коси, уложеної у колісце на голові. Інша місцева її назва, це "гретка".

4. Треба розрізняти два дуже подібні слова із зовсім різним значенням: **ЛЕЩАТА** і **ЛЕЩЕТИ**. "Лещата" з наголосом на першому складі, це майстерський прилад, затиск, по-англ. "Вайс". "Лещети" з наголосом на другому складі, це спортовий прилад, англ. "скіс". В Україні називають лещети також "лижі", назвою спільною з російською мовою.

5 і 7. **БУЗЬКО** (також — **бузьок**) назва, що відповідає англ. "сторк". Цей птах має, однак, в українській мові ще дві інші поширені назви, а саме **ЧОРНОГУЗ** та **ЛЕЛЕКА**.

6. **ВОРИННЯ**, це загорожа з довгих кусків дерева, жердин, що відповідає англ. "спліт-райл фенс". Одна така жердина, це **ВОРИНА**.

8. **ПОГОТІВ**, досить рідко вживане слово, це саме що **ТИМ БІЛЬШЕ**.

9. **МЖИЧКА**, це дрібний густий дощ, англ. "дріzl".

10. Лежати **НИЦЬ**, це лежати додолу обличчям, на животі (англ. "прон"), лежати догори обличчям, на спині це **ГОРІЛИЦЬ**, або **НАВЗНАК** (англ. "супін").

11. **ХАНДРА**, це нудьга, поганий меланхолійний настрій.

12. **ЧУМАКИ** в Україні у минулих століттях були візники, що волами їздили у Крим по сіль та інший крам.

13. **ЛИМАР** або **РИМАР**, це майстер, що робить зі шкіри упряж на коней — **ЗБРУЮ** (не мішати із словом **ЗБРОЯ**) та інші речі. Відповідає англ. "сaddл мейкер, гарнес мейкер".

14. **ЗАП'ЯСТОК**, це частина руки між п'ястком і передрам'ям (передпліччям), по англ. "вріст".

15. **ЧАГАРНИК**, це кущі, зарослі з кущів.

16. **ТИТЛО**, це друкарський знак уживаний у церковно-слов'янському письмі над скороченим словом. Наприклад, літери **ІС** з титлом над ними означають **ІСУС**.

17. **ЛОЦМАН**, це перевізник, керманіч судна. У минулому лоцмани перевозили човни з людьми чи вантажем через Дніпрові пороги.

18. **ОЧКУР**, це пояс чи шнур, який стягає вгорі шаравари, мішок на білизну тощо. По англ. "дров стрінг".

19. **ТИТАР**, це церковний староста, по англ. "чирч варден, секстон".

20. **ВЕРВЕЧКА**, мало знане слово з народного побуту, це один з чотирьох мотузків, на яких висить дитяча колиска.

А. В-к, 16. XI. 1979.

КРАМНИЦЯ ПЛАСТОВОГО ПОСТАЧАННЯ Пл. СТАНИЦІ ТОРОНТО

2199 Bloor St. West M6S 1M2

Має на складі

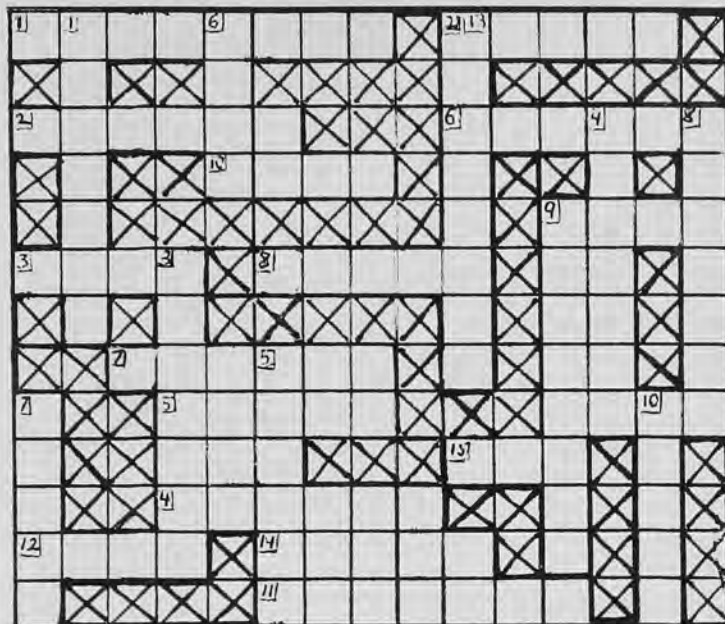
**ОДНОСТРОЇ ДЛЯ ЧЛЕНІВ
УСІХ ПЛАСТОВИХ УЛАДІВ
ХУСТКИ, ПОЯСИ, ВСІ ВІДЗНАКИ
Пл. ПРОБ, ЛЕЛІЙКИ, СВИСТКИ,
КОМПАСИ, БЕРЕТКИ,
Пл. ПІДРУЧНИКИ**

Пл. станицям при замовленні відзнак на суму понад \$25. — даємо 10% знижку.

Нове на полицях: гаптовані відзнаки
вмілостей для УПН

ВІДГАДАЙТЕ СЛОВА, ЩО МІСТЯТЬСЯ В ПОРОЖНІХ КЛІТКАХ

Силав: пл. розв. Петро Верига, Торонто

Поземо:

1. Дев'ятий пункт пластового закону.
2. Де пластуни люблять марнувати свій час? На...
3. Столиця України.
4. Куди більшість пластунок не йдуть (на жаль!)? До...
5. Водій літана.
6. Я це люблю робити, але більшість пластунів не люблять цього в таборі.
7. Друге слово пластового гасла.
8. Що пластуни курять (на жаль!)?
9. Скупка!
10. Ця машина має чотири колеса.
11. Десятий місяць.
12. Дівоче ім'я.
13. Мають воєни.
14. Місто над Чорним морем.
15. Собака.

Прямовісно:

1. Четвертий пункт пластового закону.
2. Славний український поет.
3. Юначка, яка має третю пластову пробу.
4. Пластуни це роблять в таборі кожного дня.
5. Охорона.
6. Птаха.
7. Княгиня.
8. Що більшість пластунок роблять під час сходин?
9. Бракую українцям...
10. Пластун завжди доброї....

ДАТКИ НА ДАРУНКОВІ ПЕРЕДПЛАТИ

1. Ст. пл. Марта Гарасовська, Вашингтон, США, для юначки в Бразилії.
 2. Пл. сен. Петро і Ольга Саварини, Едмонтон, Канада, 10 дарункових передплат для юнацтва в Аргентині.
 3. Д-р Ізяслава Заяць, Монтроз, США, 2 дарункові передплати для школи в Югославії.
- Разом 13 дарункових передплат.

Складаємо щирю подяку усім жертводавцям за дарункові передплати.

Купно і продаж реальностей
Оцінка (валюація) реальностей
Аранжування, купно і продаж
мортгеджів
Загальна асекурація

R. CHOLKAN & CO. LIMITED
Realtor — Insurance Agent

527 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 532-4404
2336 Bloor St. W. Toronto — Tel.: 763-5555
4984 Dundas St. W. Etobicoke — Tel.: 236-2666

INSURANCE:
2336-A Bloor St. W. — Toronto — Tel. 763-5666

УКРАЇНСЬКА ЩАДНИЦЯ UKRAINIAN SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1321-23 West Lindley Avenue
Philadelphia, Pa. 19141

НАШІ УСЛУГИ:

- Даємо моргеджі на догідних умовах сплати;
- Платимо високі відсотки від ощадностей і сертифікатів;
- Видаємо подорожні чеки і грошові перекази;
- Уділяємо безкоштовно фахові і правні поради.

ГОДИНИ ПРАЦІ:

кожного дня від 9-ої ранку до 3-ої по пол.,
в п'ятницю до 7-ої год. вечора.
Тел. Щадниці: (215) 329-7080-81

Наше гасло: З громадою і для громади!
Наша девіза: Сумлінна і фахова обслуга!

ПРЕЦЛІ

ПРАВДИВІ
ПРИГОДИ
БРАТЧИКІВ!

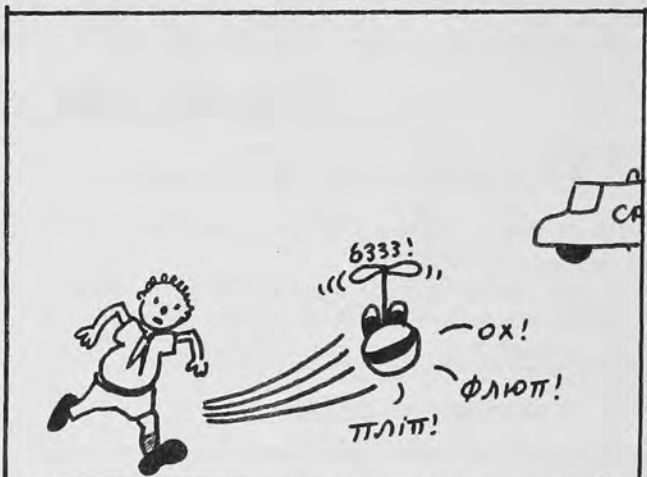
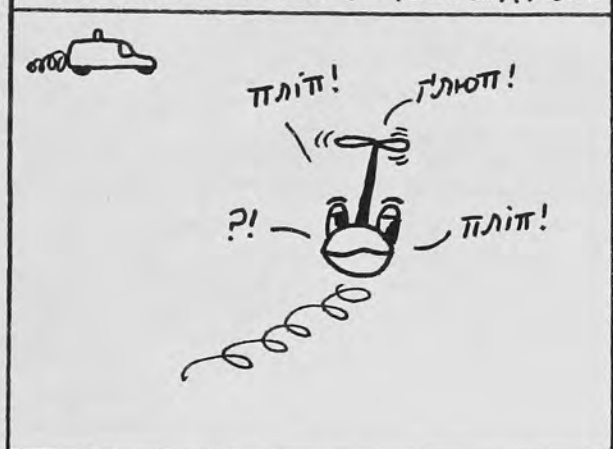

Ромко та Оленів

ПРИСВЯЧЕНЕ АВТОРОВІ ЦВІРА, БОГДАНОВІ
КОВАЛЕВІ, ЯКИЙ ВПЕРШЕ ВПРОВАДИВ
МАЛЬОВИНКИ (КОМІКСИ) ДО „ЮНАКА“.

БЕЗ НЬОГО НЕ БУЛО Б „ПРЕЦЛІВ“
(І ЦВІРА!)

ЩО МОГЛО СТАТИСЯ З ЦВІРОМ? МОЖЕ-

ХРОНІКА

Пластовий Табір "ПІОНЕР"

В дніх від 24 червня до 1 липня 1979 р., гурток юнаків "Соколи" самостійно підготували і перевели пластовий табір "Піонер". Місцем табору була ферма, віддалена від Саскатуну, Саск. на 35 кілометрів. Назву табору прийнято тому, бо на цій малоурожайній землі, частинно покритій лісом, не було ніяких будинків, не було води, ні інших вигод. Отже треба було брати приклад від піонерів. До помочі юнаки запросили двох юначок, зокрема до куховарських справ. Табір відбувся під шатрами.

Вживаючи принесені зі собою цвяхи і шнури, з "місцевого" матеріалу побудовано кухню, холодильник, стіл, машт, огорожу, престіл на богослуження,

таборову браму, місце на ватру і лятрину. Найбільш цікавим і складним ділом була піонерська піч. В тій печі, очевидно, пекли разовий пшеничний хліб-паланиці, якими угощувано гостей-відвідувачів. В програмі табору основним заняттям була піонерка, а вечорами обов'язково ватра.

В неділю, на закінчення табору, Всч. о. Володимир Івашко відслужив св. Літургію, в якій взяли участь пластові родини й гості, між якими була одна особа з України. Тоді теж обдаровано о. В. Івашка бохонцем свіжоспеченого хліба. Табір закінчено, а на знак, що тут відбувся табір "Піонер", залишено "піонерську" піч. —

Перший ряд від ліва, клячуть — Йоанна Тарнавська, Лаврентій Дяків, Давид Нагачевський /провідник табору/, Іван Нагачевський і Ганя Сабада. Другий ряд: Борислав Дяків і Пилип Камінський. Вгорі: Лорен Хрущ.

Трентон святкує

В неділю дня 14-го жовтня 1979 р. українська громада Трентону відсвяткувала 100-ліття з дня народження Симона Петлюри, в залі Української Православної Церкви св. Юрія Переможця в Ярдвілл біля Трентону.

Діловий Комітет Трентону організував концерт і закликав українців, щоб взяли у відзначенні 100-річчя уродин співтворця немирущих ідей 22-го січня 1918-19 років та інспіратора дороговказу: "Українська Держава, хоче чи не хоче того ворог, мусить бути вільною, самостійною, соборною і від нікого не залежною державою, всього українського народу". В програмі були: доповідь полковника УНА інж. М.

Ліщинського, виступ ансамблю бандуристів під керівництвом Володимира Васькова, та сольовий спів п. С. Шилкевича. Разом із деклямаційними виступами СУМА та ОДУМ-у виступали також юначки 22-го куреня УПЮ-ок і юнаки з 49-го куреня УПЮ-ів із Пластової

Симона Петлюру

Станиці в Трентоні.

У слові та деклямації Яра Славутича брали участь такі пластуни і пластунки: пл. розв. Павло Фат, пл. уч. Наталка Онищук, пл. розв. Юрій Мізюк, пл. розв. Марта Сенік, пл. уч. Роман Гуляй, пл. розв. Ніна Онищук та пл. розв. Микола Веремієнко.

Того самого дня 14-го жовтня 1979 р. відбулися в українських церквах Трентону й околиці урочисті Богослужби в пам'ять Симона Петлюри та всіх тих, які віддали своє життя за вільну, самостійну і соборну Українську Державу.

пл. розв. Юрій Мізюк
49-ий Кур. ім. Д. Вітовського
Трентон, Н. Дж.

ХРОНІКА

Пробують редагувати:

пл. скоб Микола Біланюк
пл. скоб Роман Ващук
пл. скоб Андрій Перекліта
Технічне оформлення і
спізнання: вони ж

Читачі, дописувачі й анкета

/Р/ На іншому місці в цьому числі "Юнака" знайдете допис про анкету, яку перевели "Ті, що греблі рвуть". Висліди цієї анкети нас приємно вразили з декількох причин: 1/ ми дізналися, що хтось взагалі читає "Юнака"; 2/ опитуваним найбільше сподобалася "Хроніка" і 3/ вони хотіли б більше цієї "Хроніки".

Ми дуже хочемо піти назустріч цим нашим читачкам /в опитуванні брали участь юначки і ст. пластунки/, але на жаль, не можемо, і то не з якихось там поважних, принципових причин і навіть не з технічних. Якби були дописи, то ми їх друкували б. А їх нема. Роби що хочеш: проси, погрожай, жартуй, благай, моли... а репортажу з нашого пластуна так і не витиснеш. Тим часом, читацька публіка попросту прагне таких статей.

Вже можна передбачити як ця справа закінчиться. Розлючена юрба передплатників, під проводом своїх курінних, нападе на бюро Пластового Видавництва й захопить редакційний гурток як закладників, вимагаючи більше "Хроніки". Ні дипломатичні заходи Об'єднаних Націй, ні фльота американських літаконосців на озері Онтаріо нічого не допоможуть. Словом, кінець. Капут. Капличка.

Отже, рятуйте поки ще можливо! Подумайте собі: може якраз ваша стаття врятує людське або /в гіршому випадку/ редакторське життя. Пишіть!

"ЗОЛОТА БУЛАВА"

Понеділон, 2-го липня 1979.

День був проведений під гаслом: "Пластун є сумлінний!" Друг Юрно мав з нами гутірку про пластовий світогляд, а друг Богдан про картографію.

Перед 12:00 годиною приїхали до нашого табору подруга Зеня Кушпета, яка проводила з нами спів. Вона таборувала з нами три дні. З нею нам було дуже приємно, і всім стало сумно, коли вона відїхала. За цей час, що ми були разом, ми навчилися близько тринадцять нових пісень.

У понеділон до нас прибув пластун лісничий — ст. пл. Богдан Новалин. Він розповідав нам про природу і про те, як ми з неї користуємося. Він провів з нами інструктаж і ми відбули малу прогулянку по лісі. Побачили, які в нашій лісі ростуть дерева, і що можна їсти, а що трійливе. Я думаю, що всі з прогулянки дуже скористалися.

Решта дня пройшла нам на гуртових зайняттях, при вечері та при підготовці до ватри. При ватрі подруга Дарка говорила про вартість сумлінності, і юначки з різних куренів розповідали нам про свої курені й виводили снечі. Це був цікавий і корисний день!

пл. розв. Адріана Нидонь

Гусеничний біг під час спортивних ігор в таборі "Золота Булава" 1979.

Пл. розв. Маруся Глазко зі Ст. Кетеріне підписується на дереві під час змагу в таборі "Золота Булава" 1979.

Юначка Даня Дежене змагається — має дістати (без рун) яблуно з дна посудини і то швидко!..

Серед поля й серед роверів

ТАБІР НА КОЛЕСАХ

Перший день нашої трьо-денної прогульки. Погода нам в кожній хвилині, здавалося, мінялася. Перше було хмарно, потім вітер почав віяти, тоді стало зимно, і деколи на нас дощ ливав. Але ми боролися проти погоди і пхалися далі. Дорога якось так виглядала:

Може не справді так, але майже.

Їдемо, їдемо, та нарешті при долині одної гори стали ми на обід. Це був Флешертон. Приємне містечко — найбільш знане через його "антікс".

Вирушили в другу половину дороги. Далі хмарно, холодно, але вітер з нами був. Переїжджаємо містечко Максвел — тут мали підвечірок, яблука, і подруга Ганя Шиптур загубила свій контакт. Шукаємо, шукаємо, хвилини минають!.. Павля сидить собі спокійно без турботи, раптом встас, гляне в траву і каже "Я

знайшла!"....

Далі їдемо, їдемо, десь здалека думаємо що бачимо Сингтемpton. Чи то може ілюзія? Ні! Це справді містечко. Раптом Наталка Стецура падає з ровера і нищить коліно. Люди тут справді добрі — поїхали по подругу Христю. Почистили вулицю, Наталку завезли щоб коліно направити, тай далі поїхали до Девилс Глен. Дощ крапав і останний кілометр дуже файно їхалося — цілий скрут на долину.

Розтаборувалися, зїли смачно, загрилися. Не знаю коли сонце зайшло... всі дуже скоро пішли спати і спали цілу ніч...

Мирося Щепанська

Табір ІУ куреня в повному однострою

Табір ІУ куреня в повному купелевому строю

Тепер це закон. Ви не можете далі їздити автомобілем без асекурації

Закон про Обов'язкову Автомобільну Асекурацію почав зобов'язувати з днем 1 грудня 1979 року. Тепер мешканці Онтаріо мусять мати асекурацію, щоб зареєструвати будь-який моторний вид транспорту. Водії авт на майбутнє не будуть могли вплачувати \$150 до Фонду Претензій з Випадків Авт (MVAC) і реєструвати авто без асекурації. Фонд MVAC не дає асекурації; він винагороджує жертви випадку, а водія авта робить відповідальним за виплату претензії.

Останнім реченням відновлення реєстрації возів є 29 лютого 1980 р. Щоб зареєструвати будь-який моторний вид транспорту, ви мусите мати щонайменше \$100.000 асекурації від відповідальности за третю сторону. Якщо ви бажаєте докладніших інформацій про новий Закон про Обов'язкову Автомобільну Асекурацію, візьміть собі буклет із Бюра Ліцензії транспортних засобів або з Центрів Іспитування Водіїв, або напишіть до: (call collect 1-416-963-1111)

Consumer Information Centre
Ministry of Consumer
and Commercial Relations

555 Yonge Street
Toronto, Ontario
M7A 2H6

Frank Drea,
Minister of Consumer
and Commercial Relations
William Davis, Premier

ПРИЄДНАЙТЕ «Юнакові» в цьому
році одного ПЕРЕДПЛАТНИКА!

Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!

ВИ НАЛЕЖИТЕ ДО КАНАДИ

...І КАНАДА НАЛЕЖИТЬ ДО ВАС

Канада — це ваша країна. Кожна провінція,
кожне місто, кожне село.

Атлантичні провінції на сході, наш чарівний
район національної столиці,
височезні Скелясті гори й усе поза ними
на заході.

Країна неперевершеної природної краси;
софістикованості і прямої сердечності;
з засягом вакаційних переживань, яких
не можливо знайти в ніякій іншій країні.

Цього року запізнайтеся з іншою частиною
вашої Канади.

Canada⁺

ДАЄ ТАК БАГАТО.

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

СПИСОК ДАТКІВ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД "ЮНАКА"

що вплинули до 20 грудня 1979 р.

США:

Ланка Організаторів Морських Таборів \$50.00
(переслав ст. пл. Андрій Гадзевич, адміністратор ЛОМТ)

Пл. сен. С. Король, Грос Поінт 15.00

Пл. юн. Марко Вишницький, Елмвуд 10.00

Ст. пл. Марта Гарасовська, Вашингтон 5.00

Замість квітів на могили (див. посмертні згадки) 132.50

США разом \$247.50

КАНАДА:

Замість квітів на могили \$ 60.00

АВСТРАЛІЯ:

Ст. пл. Марко Павлишин, Брізбен \$ 3.00

Усі разом \$310.50

● Усім жертводавцям складаємо на цьому місці нашу щиру подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

● ХТО ЧЕРГОВИЙ?

Замість квітів на могилу

св. п.

О. ЄВГЕНА БОДНАРА

складаємо \$15.00 на пресовий фонд "Юнака".

Родини Гунів, Пінів і Сатурських
Клівленд, США

Замість квітів на могилу

св. п.

ДАНИЛА ПІСЕЦЬКОГО

батька Оксани і тестя Данила Струків, дідуся Андрія,
Юліяна і Тетяни Винницьких

складаємо \$20.00 на пресовий фонд "Юнака".

пл. сен. Ірина і Роман Внесневські
Торонто, Канада

Замість квітів на далекі могили

св. п.

ОКСАНИ ДЖИДЖОРИ-ДЗЬОБИ

членки пл. кур. "Ті, що греблі рвуть",

складаємо \$50.00 на пресовий фонд "Юнака".

Наша незабутня подруга Оксана цілу свою юність ішла неухильно "пластовим шляхом за красою життя". Померла несподівано у розквіті життєвих сил 15 листопада 1939 р.

Слава Мриц-Гун, Клівленд, США
Ірена Гладна, Гаррісбург, США

Замість квітів на могилу

св. п.

СТЕПАНА ШЕПАРОВИЧА

мужа працівниці "Молодого Життя" Марії

складаємо \$115.00 на пресовий фонд "Юнака" і "Готуйсь".

Члени Ради Директорів, Управи і Працівники

Пл. Кооперативи "Молоде Життя", Нью-Йорк, США.

\$25.00 "Молоде Життя";

\$20.00 — пл. сен. І. Білостоцький,

\$15.00 — пл. сен. Ю. Ференцевич,

по \$10.00 — пл. сен. Р. Рогожа, пл. сен. О. Близан,

пл. сен. М. Кавна, пл. сен. Н. Самоніш, пл. сен. А.

Нопістянський, \$5.00 — п. Розенблюм.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ЗЕНОНА ПЕЛЕНСЬКОГО

батька нашої подруги "Верховинки" Марти Пеленської

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

Члени 28-го Куреня УПС-он

"Верховинки" у США

На "нев'януучий вінок"

в пам'ять померлої 27. X. 1979 р.

св. п.

ЄВИ МУРИНЕЦЬ

мами наших друзів-пластунів Марійки і д-ра Олега,

та бабуні Ксені, Наді і Марка Мариняків,

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака".

пл. сен. Петро і Ольга Саварини

Едмонтон, Канада

Замість квітів на свіжу могилу

св. п.

ЄВИ МУРИНЕЦЬ

мами нашої приятельки пл. сен. М. Мариняк

складаємо \$25.00 на пресовий фонд "Юнака"

пл. сен. Юрко і Галя Котовичі,

Едмонтон, Канада

Замість квітів на могилу

св. п.

ЄВИ МУРИНЕЦЬ

мами дорогої п. Марійки Мариняк

складаємо \$10.00 на пресовий фонд "Юнака"

Оля і Славко Логвиненко,

Даруся і Гануся Градюк,

Едмонтон, Канада

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСУНИ І ПЛАСУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Щадити щоденно учись!

Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ
ПЛАТИМО 6%
- ЦЕРТИФІКАТИ ЗАРОБЛЯТЬ
ВІД 6 1/2 до 9%

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ
власниками якої є
Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

Праця і ощадність забезпечать
Вашу майбутність!

Пластун і Пластунки,
учні свято-миколаївських шкіл,
складайте свої ощадності у

СВЯТО-МИКОЛАЇВСЬКІЙ КРЕДИТОВІЙ СПІЛЦІ.

Спілка приміщується в будинку

Вашої школи і є відкрита від
год. 10 до 1 по полудні.

4 Bellwoods Ave., Tel.: 366-4529
Toronto, Ont. M6J 2P4

„ПОСІБНИК ЗВ'ЯЗКОВОГО“

можна набути

- в Канаді: у Адміністрації
„Юнака“:

„Yunak“ — Magazine,
2150 Bloor St. W.

Toronto, Ont. M6S 4V7 Canada
ЦІНА — \$9.00

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всю
друкарську
роботу.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні
запрошення
- фірмові
друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 537-5572

2466 DUNDAS St. West, TORONTO, ONT. M6P 1W9

Хто з Вас подорожує

- літаком • кораблем • поїздом • автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати
безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро

МАРКІЯНА КОГУТА

і

ІГОРЯ КУРИЛІВА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2150 Bloor St. W. Toronto, Ont. M6S 4V7, Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

Ціна: \$1.00

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТІВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

“... виховання — це надавання думкам і почуванням якогось напрямку”, — каже Олександр Тисовський-Дрот. Пластова преса саме й сприяє виконанню цього завдання.

БОРСУК

ІЖАК

Читайте ж і СВОЄЧАСНО передплатуйте свої журнали!

КАЖАН

БОБЕР

ГОТУЙСЬ — журнал новачок і новин та дітей до 12 року життя;

ЮНАК — для пластового юнацтва й загалу української молоді;

САЙГАК

ЛИС

ПЛАСТОВИЙ ШЛЯХ — журнал дорослого членства Пласту, Пластприяту і загалу батьків, які цікавляться вихованням і громадськими справами.

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

● Присилайте передплати 3 ПОЧАТОМ КОЖНОГО РОКУ (до 1 березня!), бо своєчасні передплати уможливають дешевшу пересилку журналів.

ВЕДМІДЬ

● Надсилайте листи (хроніку, знімки, “молоде перо”, ілюстрації тощо), діліться своїми зауваженнями щодо змісту і вигляду журналів, втримуйте зв'язок з редакціями. Ставайте співучасниками пластового самовиховання.

ВОВК

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ОЛЕНЬ